Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!
[Yiddish line, illegible]
Proletarjusze wszystkich krajów, łączcie się!
Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

16-ты ГОД КАСТРЫЧНІЦКАЙ РЭВАЛЮЦЫІ

ОРГАН ЦВК і СНК БССР
XIII ГОД ВЫДАНЬНЯ
ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЭТА

СУБОТА 4 ЛЮТАГА 1933 г.
№ 28 (3688)

Выканаўцы квартальнага фінпляну сустракаем сэсію ЦВК БССР

ЦВК БССР—тав. Чарвякову, НКФ—тав. Хацкевічу, рэдакцыі газ. „Савецкая Беларусь“

У гонар надыходзячай сэсіі ЦВК БССР Крупскі раён на аснове шырока разгорнутай масавай работы, мабілізацыі ўвагі ўсёй пралетарскай грамадзкасьці [illegible] работы саветаў па-новаму [illegible] на фінансавым фронце.

Плян мабілізацыі сродкаў 1-га кварталу на 31 студзеня Крупскі раён выканаў на 56 проц., па дабраахвотных плацяжох—на 81 проц. Пазыка «4-га заключальнага» рэалізавана (на наяўных разьліках) на 147 тыс. руб. або 109 проц. заданьня.

Заклікаем за нашым прыкладам [illegible] кіраўніцтва масавай работы фінансавай сэкцыі і дэпутацкіх груп.

Старшыня РВК Сільвестраў.
Загадчык райфа Белавы.

Аб пляне яравых пасеваў па сэктарох, культурах і раёнах на вясну 1933 году

Пастанова Саўнаркому Саюзу ССР і ЦК УсеКП(б)

Саўнарком Саюзу ССР і ЦК УсеКП(б) ПАСТАНАЎЛЯЮЦЬ ЗАЦЬВЕРДЗІЦЬ:

а) плян яравых пасеваў на 1933 г. па сэктарох і раёнах (гл. дадатак № 1);

б) плян пасеву яравых збожжавых культур на 1933 г. па сэктарох і раёнах (гл. дадатак № 2);

в) плян пасеву пшаніцы, аўса, ячменю, кукурузы і сарго на 1933 год (гл. дадатак № 3);

г) плян пасеву на 1933 год пшаніцы, аўса, ячменю, кукурузы і сарго ў калгасах па раёнах (гл. дадатак № 4).

Старшыня Саўнаркому Саюзу ССР В. МОЛАТАЎ (СКРАБІН)
Сакратар ЦК УсеКП(б) І. СТАЛІН.

1 лютага 1933 г.

Дадатак № 1

Плян яравых пасеваў на 1933 год па сэктарох і раёнах (у тыс. га)

Рэспублікі, краі і вобласьці	Усяго яравых	У тым ліку: Саўгасы	Калгасы	Аднаасоб.
Паўночны край	810	40	538	232
Карэльская АССР	55	8	[illegible]	[illegible]
Ленінградзкая вобласьць	1575	110	710	755
Заходняя вобласьць	3340	146	1844	1410
Маскоўская вобласьць	4045	475	2400	1170
Ів. Прам. вобласьць	1592	132	900	560
Горкаўскі край	3835	145	1900	1790
ЦЧВ	7744	770	4779	[illegible]
Уральская вобласьць	5808	690	4778	340
Башкірская АССР	2390	202	1723	465
Татарская АССР	1930	116	1380	436
Сярэдня-Волскі край	7368	830	5840	698
Ніжня-Волскі край	6350	594	5646	116
Паўночна-Каўкаскі край	6250	1105	[illegible]	725
Крымская АССР	650	132	318	15
Казакская АССР	4940	510	4320	110
Кара-Калпакская АССР	109	4	61	41
Заходня-Сібірскі край	6730	903	5150	707
Усходня-Сібірскі край	1900	221	1266	413
Якуцкая АССР	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Далёка-Усходні край	1090	205	690	155
УССР	17130	2130	11360	3140
БССР	[illegible]	160	1225	[illegible]
ЗСФСР	1398	100	500	738
Узбэкская ССР	2180	190	1270	729
Таджыкская ССР	[illegible]	32	[illegible]	[illegible]
Туркмэнская ССР	310	18	210	82
Кіргіская АССР	950	85	630	235
Усяго па СССР	95000	10050	66810	18140

Дадатак № 2

Плян пасеваў яравых збожжавых культур па сэктарох і раёнах на 1933 г. (у тыс. га)

Рэспублікі, краі і вобласьці	Яравых збожжав. на 1933 г	У тым ліку: Саўгасы	Калгасы	Аднаасоб.
Паўночны край	541	18	360	163
Карэльская АССР	27	1	19	7
Ленінградзкая вобласьць	745	34	342	369
Заходняя вобласьць	1449	50	738	[illegible]61
Маскоўская вобласьць	1947	220	1636	591
Ів. Прам. вобласьць	767	55	413	299
Горкаўскі край	2645	70	1270	1[illegible]05
ЦЧВ	4282	380	28[illegible]0	1052
Уральская вобласьць	4738	560	4070	108
Башкірская АССР	2023	195	1450	378
Татарская АССР	1493	80	1122	291
Сярэдня-Волскі край	5419	640	4410	369
Ніжня-Волскі край	5060	465	4540	55
Паўночна-Каўкаскі край	5218	710	4000	508
Крымская АССР	327	75	239	13
Казакская АССР	4156	470	3591	95
Кара-Калпакская АССР	24	1	10	13
Заходня-Сібірскі край	5724	821	4470	433
Усходня-Сібірскі край	1703	180	1150	373
Якуцкая АССР	69	4	39	26
Далёка-Усходні край	878	150	591	137
УССР	[illegible]	[illegible]	7066	1500
БССР	1359	65	595	699
ЗСФСР	908	21	275	612
Узбэкская ССР	879	73	431	375
Таджыкская ССР	370	10	230	130
Туркмэнская ССР	77	4	44	29
Кіргіская АССР	712	64	460	168
Усяго па СССР	63100	6410	45911	10779

Дадатак № 3

Плян пасеву па 1933 г. пшаніцы, аўса, ячменю, кукурузы і сарго па раёнах (у тыс. га)

Рэспублікі, краі і вобласьці	Пшаніца	Авёс	Ячмень	Кукуруза і сарго
Паўночны край	32	330	146	—
Карэльская АССР	—	19	5	—
Ленінградзкая вобласьць	26	465	138	—
Заходняя вобласьць	65	879	146	—
Маскоўская вобласьць	20	1325	49	—
Ів. Прам. вобласьць	34	568	51	—
Горкаўскі край	125	1880	235	—
ЦЧВ	460	530	172	43
Уральская вобласьць	2310	1265	390	1
Башкірская АССР	952	536	15	1
Татарская АССР	310	570	20	3
Сярэдня-Волскі край	2914	1100	45	60
Ніжня-Волскі край	3630	473	185	162
Паўночна-Каўкаскі край	2050	350	900	1450
Крымская АССР	—	58	185	80
Казакская АССР	2338	293	130	60
Кара-Калпакская АССР	8	—	1	7
Заходня-Сібірскі край	3900	1277	93	3
Усходня-Сібірскі край	670	521	106	—
Якуцкая АССР	15	9	17	—
Далёка-Усходні край	450	308	27	5
УССР	1300	1800	3100	1250
БССР	90	610	300	—
ЗСФСР	201	10	201	392
Узбэкская ССР	560	—	224	25
Таджыкская ССР	260	—	80	12
Туркмэнская ССР	40	—	15	10
Кіргіская АССР	440	75	134	38
Усяго па СССР	23200	16300	7110	3602

Дадатак № 4

Плян пасеву на 1933 год пшаніцы, аўса, ячменю, кукурузы і сарго ў калгасах па раёнах (у тыс. га)

Рэспублікі, краі і вобласьці	Пшаніца	Авёс	Ячмень	Кукуруза і сарго
Паўночны край	22	210	100	—
Карэльская АССР	—	13	[illegible]	—
Ленінградзкая вобласьць	13	213	60	—
Заходняя вобласьць	42	485	71	—
Маскоўская вобласьць	15	795	28	—
Ів.-Прамысловая вобласьць	26	[illegible]	25	—
Горкаўскі край	85	895	115	—
ЦЧВ	33	1060	131	26
Уральская вобласьць	[illegible]	1100	300	1
Башкірская АССР	715	410	12	1
Татарская АССР	260	430	17	2
Сярэдня-Волскі край	2430	650	40	32
Ніжня-Волскі край	3308	345	130	145
Паўночна-Каўкаскі край	1710	255	720	1120
Крымская АССР	—	43	128	65
Казакская АССР	2056	208	90	51
Кара-Калпакская АССР	1	—	1	4
Заходня-Сібірскі край	3115	920	53	3
Усходня-Сібірскі край	470	330	80	—
Якуцкая АССР	9	6	8	—
Далёка-Усходні край	325	208	14	3
УССР	1122	1219	2472	911
БССР	45	290	130	—
ЗСФСР	57	4	53	117
Узбэкская ССР	310	—	100	7
Таджыкская ССР	164	—	55	5
Туркмэнская ССР	32	—	6	5
Кіргіская АССР	270	65	105	15
Усяго па СССР	16995	10834	5048	2513

Пра збор на патрэбы жыльлёвага і культурна-бытавога будаўніцтва ў гарадох і сельскіх мясцовасьцях на 1933 г.

Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР

У адпаведнасьці з пастановай ЦВК і СНК СССР за 29 студзеня 1933 г. (газ. «Известия» ЦИК и ВЦИК № 29 за 30-I—1933 г.) Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў БССР пастанаўляюць устанавіць на 1933 год збор на патрэбы жыльлёвага і культурна-бытавога будаўніцтва ў гарадох, мястэчках і сельскіх мясцовасьцях на наступных падставах:

I. Агульныя палажэньні

1. Збор плацяць:

а) рабочыя, служачыя, саматужнікі, рамесьнікі і іншыя грамадзяне, якія маюць самастойныя крыніцы даходу, апроч асоб пералічаных у арт. арт. 2, 3 і 6 гэтае пастановы;

б) гаспадаркі калгасьнікаў;

в) аднаасобныя сялянскія гаспадаркі.

2. Збор ня плацяць рабочыя і служачыя, заработак якіх не перавышае 75 руб. у месяц.

3. Збор ня плацяць:

а) вайскоўцы кадравага, радавога і начальніцкага складу, апроч доўгатэрмінова-адпускных; вайскоўцы начальніцкага складу, якія знаходзяцца ў рэзэрве; асобы аперацыйна-страявога і адміністрацыйна-гаспадарчага складу рабоча-сялянскай міліцыі і папраўча-працоўных устаноў і асобы, якія знаходзяцца на службе ў ваенізаванай ахове;

б) асобы, узнагароджаныя ордэнамі Саюзу ССР або Саюзных Рэспублік ці ганаровай рэвалюцыйнай зброяй і героі працы.

4. Гаспадаркам калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў, у склад якіх ўваходзяць вайскоўцы і іншыя асобы пералічаныя ў арт. 3, даюцца наступныя льготы:

а) **зусім ня плацяць** збор тыя гаспадаркі, якія не прыцягваліся ў 1932 г. да сельскагаспадарчага падатку або вызвалены ад яго;

б) для усіх іншых гаспадарак калгасьнікаў, а таксама для тых гаспадарак аднаасобнікаў, якія абкладаюцца зборам у цьвёрдых стаўках, размеры налічанага на іх збору зьмяншаюцца на 25 проц., а калі ў гаспадарцы няма іншых працаздольных членаў сям'і—на 50 проц.

5. Уласьнікі будынкаў рабочыя не абкладваюцца зборам па гэтых будынках.

Паказаная льгота пашыраецца на ўласьнікаў будынкаў служачых, а так сама саматужнікаў і рамесьнікаў, якія ня ўжываюць наймовую працу, калі яны ня маюць даходу ад здачы ў наём гэтых будынкаў.

6. Збор ня плацяць:

а) пэнсыянэры, якія ня маюць іншых даходаў апроч пэнсіі;

б) вучні стыпэндыяты, якія атрымоўваюць стыпэндыі ў размеры ня больш 175 руб. у месяц.

7. Асобныя незаможныя гаспадаркі калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў могуць быць поўнасьцю ці часткова вызвалены ад выплаты збору сельскімі саветамі.

8. Ад паступленьняў збору на патрэбы жыльлёвага і культурна-бытавога будаўніцтва ўстанавіць наступны сярэдні процант адлічэньня ў мясцовыя бюджэты; у гарадох і мястэчках — 70 проц. і ў сельскіх мясцовасьцях — 80 проц.

Размер адлічэньняў для паасобных раёнаў, а таксама для паасобных бюджэтаў (раённых, гарадзкіх і сельскіх) у межах вызначаных сярэдніх процантаў адлічэньняў устанавіць пры разглядзе зводу мясцовых бюджэтаў на 1933 г.

II. Абкладаньне рабочых і служачых

9. З рабочых і служачых збор спаганяецца на працягу 8 месяцаў у залежнасьці ад іх заработку за месяц, папярэдні плацяжу збору, у наступных размерах:

Размер месячнага заработку ў рублёх	Размер штомесячнага плацяжу збору ў процантах да месячнага заработка за папярэдні месяцы
Больш 75 да 100	2,0 проц.
« 100 да 125	2,5 проц.
« 125 да 150	2,75 проц.
« 150 да 200	3,0 проц.
« 200 да 250	3,25 проц.
« 250 да 300	3,50 проц.
« 300	3.75 проц.

10. **Для рабочых і служачых, заработная плата якіх была ўлічана пры абкладаньні іх гаспадарак сельскагаспадарчым падаткам за 1932 г. размер збору, які бярэцца з іх па месцу працы (арт. 9) зьмяншаецца на 15%.**

Гаспадаркі, у склад якіх уваходзяць паказаныя рабочыя і служачыя, абкладаюцца зборам на агульных падставах, устаноўленых для гаспадарак калгасьнікаў або працоўных аднаасобнікаў (арт. 18).

11. Рабочыя, і служачыя, якія маюць пабочныя даходы ад працы не па найму і ад іншых крыніц, прыцягваюцца да збору па гэтых даходах не залежна ад абкладаньня па заработнай плаце.

12. Збор з рабочых і служачых налічваецца прадпрыемствамі, установамі і арганізацыямі і ўтрымліваецца пры выдачы заработнай платы за першую палову кожнага месяца, пачынаючы з лютага і канчаючы верасьнем 1933 г.

13. На аднолькавых падставах з рабочымі і служачымі абкладаюцца зборам:

а) каапэраваныя саматужнікі і рамесьнікі, якія працуюць у суполыных майстэрнях;

б) каапэраваныя саматужнікі і рамесьнікі, якія працуюць дома пры абкладаньні па заработку ад здачы прадукцыі ў арцель, членамі якой яны лічацца.

III. Абкладаньне іншага насельніцтва, не занятага сельскай гаспадаркай

14. Грамадзяне, якія не займаюцца сельскай гаспадаркай апроч рабочых і служачых і прыроўненых да іх асоб, плацяць збор у залежнасьці ад іх сярэдняга месячнага даходу за 1932 г. у наступных размерах.

Катэгорыі плацельшчыкаў	да 100	Звыш 100 да 125	Звыш 125 да 150	Звыш 150 да 200	Звыш 200 да 250	Звыш 250 да 300	Звыш 300 да 400	Звыш 400: Размер збору ў проц. да месячнага даходу
	Месячны даход у рублёх / Размер збору ў рублёх							
I. Грамадзяне, якія атрымліваюць даходы: ад літаратурнай і навуковай работы, ад заняткаў мастацтвам, ад выкарыстаньня аўтарскага права на свае творы; грамадзяне, якія атрымліваюць узнагароду за свае вынаходніцтвы, на якія выданы аўтарскія пасьведчаньні, а таксама за тэхнічныя і арганізацыйныя ўдасканаленьні	18	26	34	48	70	90	120	30%
II. Некаапэраваныя саматужнікі і рамесьнікі, якія працуюць без ужываньня наймовай працы, грамадзяне, якія атрымліваюць даход ад працы не па найму (апрача аднесеных да катэгорыі I); грамадзяне, якія атрымліваюць даходы ад пабудоў, калі яны па асноўных сваіх заданьнях не адносяцца да катэгорыі III і IV	27	40	52	72	105	135	180	65%
III. Некаапэраваныя саматужнікі і рамесьнікі з лікам наёмных рабочых ня больш двух	36	52	70	100	140	180	240	86%
IV. Асобы, якія займаюцца гандлем; некаапэраваныя саматужнікі і рамесьнікі з лікам наёмных рабочых больш двух, служыцелі рэлігійных культаў; іншыя асобы, якія маюць непрацоўныя даходы	110	160	210	300	420	540	720	260%

15. Сярэдня-месячны даход платнікаў ад ўладаньня будынкамі вызначаецца ў размеры фактычна атрыманага імі даходу, але ня менш 3 проц. страхавой ацэнкі будынкаў. Пры налічэньні збору з платнікаў III і IV катэгорый гэты даход далучаецца да асноўных даходаў платнікаў.

16. Асобы, якія па крыніцах свайго даходу адносяцца да 2-х або больш катэгорый, абкладаюцца зборам па кожнай з гэтых катэгорый.

17. Збор выплачваецца:

а) платнікамі 1-й і 2-й катэгорыі—роўнымі часткамі ў тры тэрміны: да 15 лютага, 15 красавіка і 15 мая 1933 г.;

б) платнікамі 3 і 4-й катэгорыі—роўнымі часткамі ў 2 тэрміны: да 15 лютага і 15 сакавіка 1933 г.

IV. Абкладаньне гаспадарак калгасьнікаў і аднаасобнікаў

18. Гаспадаркі калгасьнікаў і аднаасобнікаў плацяць збор у наступных размерах:

а) ва ўсіх раёнах гаспадаркі калгасьнікаў, якія ня маюць незграмаджаных даходаў, плацяць 5 руб. збору з гаспадаркі; гаспадаркі калгасьнікаў, якія маюць незграмаджаныя даходы і вызвалены ў 1932 г. ад сельскагаспадарчага падатку, плацяць 10 рублёў збору з гаспадаркі; гаспадаркі працоўных аднаасобнікаў вызваленыя у 1932 г. ад сельскагаспадарчага падатку, плацяць 15 руб. збору з гаспадаркі; кулацкія гаспадаркі, абкладзеныя сельскагаспадарчым падаткам у 1932 г. у індывідуальным парадку, плацяць збор у размеры 200 проц. налічанага сельскагаспадарчага падатку на 1932 г.

б) для іншых катэгорый гаспадарак калгасьнікаў і аднаасобнікаў ўстанаўляюцца наступныя стаўкі збору:

Катэгорыі гаспадарак

Назва раёнаў	Гаспадаркі калгасьн., якія абкладзены ў 1932 г. с-г падаткам па цьвёрдых стаўках.	Гаспадаркі калгасьн., якія абкладзены ў 1932 г. с-г падаткам па прагрэсіўн. стаўках.	Гаспадаркі працоўн. аднаасобн., якія абкладзены ў 1932 г. с-г падаткам па цьвёрдых стаўках.	Гаспадаркі працоўн. аднаасоб., якія абкладзены ў 1933 г. с-г падаткам па прагрэсыўных стаўках.
	Размер збору ў рублёх			Размер збору ў % да с-г падатку
I. Дзяржынскі, Дрысенскі, Жыткавіцкі, Лепельскі, Асьвейскі, Бягомльскі, Вушацкі, Лагойскі, Лельчыцкі, Любаньскі, Плешчаніцкі, Расонскі, Старобінскі, Тураўскі, Вузьдзенскі, Чырвона-Слабодзкі, Бешанковіцкі, Нараўлянскі, Чашніцкі, Бялыніцкі, Камарынскі, Кармянскі, Краснапольскі, Лоеўскі, Прапойскі, Сенонскі, Сураскі, Чачэрскі, Чэрыкаўскі	21	28	28	110
II. Мазырскі, Полацкі, Заслаўскі, Капыльскі, Асіпавіцкі, Барысаўскі, Бярэзінскі, Глускі, Ельскі, Клічаўскі, Крупскі, Парыцкі, Петрыкаўскі, Сіроцінскі, Старадарожскі, Чэрвеньскі, Брагінскі, Буда-Кашалеўскі, Быхаўскі, Касьцюковіцкі, Веткаўскі, Гарадоцкі, Клімавіцкі, Горацкі, Дубровенскі, Жлобінскі, Крычаўскі, Мсьціслаўскі, Рагачэўскі, Рэчыцкі, Талачынскі, Уваравіцкі, Хойніцкі, Церахаўскі, Чавускі, Шклоўскі і Лёзьненскі	26	35	35	120
III. Слуцкі, Менскі, Бабруйскі, Пухавіцкі, Смалявіцкі, Аршанскі, Віцебскі, Гомельскі, Магілеўскі	31	43	43	140

Гаспадаркі працоўных аднаасобнікаў, якія абкладзены ў 1932 г. сельска-гаспадарчым падаткам па прагрэсыўных стаўках, плацяць збор ня менш стаўкі збору, устаноўленай у даным раёне для гаспадарак калгасьнікаў, абкладзеных у 1932 г. сельскагаспадарчым падаткам па прагрэсыўных стаўках.

19. Раённыя выканаўчыя камітэты, Менскі, Віцебскі і Гомельскі гарадзкія саветы маюць права ў выключных выпадках зьмяняць у паасобных паселішчах устаноўленыя п. 2 арт. 18 стаўкі збору.

20. Для барацьбы са злосным скарачэньнем пасеўных плошчаў налічэньне збору па тых аднаасобных гаспадарках, якія ў 1932 г. не засеялі зусім або скарацілі сваю пасеўную плошчу бяз важных прычын, робіцца з разьліку плошчы пасеву, падлічанай пры абкладаньні сельскагаспадарчым падаткам у 1931 г.

21. Гаспадаркі калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў выплачваюць збор у два тэрміны:

а) гаспадаркі калгасьнікаў:
да 25 лютага 1933 г.—50 проц.
да 25 сакавіка 1933 г.—50 проц.

б) гаспадаркі працоўных аднаасобнікаў:
да 20 лютага 1933 г.—75 проц.
да 15 сакавіка 1933 г.—25 проц.

в) кулацкія гаспадаркі, абкладзеныя ў 1932 г. сельскагаспадарчым падаткам у індывідуальным парадку, выплачваюць збор на працягу 3-х дзён пасьля налічэньня збору.

22. Прапанаваць раённым выканаўчым камітэтам, гарадзкім і сельскім саветам забясьпечыць своечасовае налічэньне акладаў збору з тым, каб паведамленьні былі пераданы платнікам да 12 лютага 1933 г.

23. Прапанаваць раённым выканаўчым камітэтам, гарадзкім і сельскім саветам неадкладна разгарнуць шырокую агітацыйна-растлумачальную кампанію па папулярызацыі закону ўцягнуўшы ў гэтую справу калгасьнікаў, бядняцка-серадняцкія масы і грамадзкасьць вёскі.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР
А. ЧАРВЯКОЎ.
Старшыня Савету Народных Камісараў БССР. М. ГАЛАДЗЕД.
Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР.
М. ГНІЛЯКЕВІЧ.

3 лютага 1933 г.
г. Менск.

Ударна рыхтуюцца да сяўбы

БАБРУЙСК. (Па тэлефоне ад нашага кар.). Прапрацоўка на мясцох пастаноў аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б), прамовы т. Сталіна аб рабоце ў вёсцы, пастаноў аб абавязковай пастаўцы збожжа дзяржаве і аб дазволе БССР гандляваць збожжам,—выклікала новую хвалю актыўнасьці калгасьнікаў і працоўных аднаасобнікаў.

У адказ на гэтыя важнейшыя палітычна-гаспадарчыя дакуманты калгас «ГЛУША». імя ВАРОЎСКАГА, «12 год ЧЫРВОНАЙ АРМІІ», «ЭНЕРГІЯ», «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА», «ЧЫРВОНЫ ДЗЯНІШЧЫК» датэрмінова скончылі засыпку насенных фондаў.

Калгас «ЭНЕРГІЯ», «ЧЫРВОНЫ ДЗЯНІШЧЫК» і «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» высунулі сустрэчны плян засеву пшаніцы, поўнасьцю выканаўшы плян засыпкі насеньня пшаніцы.

На калгасным рынку з кожным днём павялічваецца па[illegible] збожжа калгасьнікамі і аднаасобнікамі, якія выканалі пляны загатовак.

Адзначаецца новы прыліў у калгасы. У калгасы «НОВАЕ ЖЫЦЬЦЁ», «ЧЫРВОНЫ УСХОД», «НОВЫ ШЛЯХ», «ЧЫРВОНЫ ДЗЯНІШЧЫК» уступіла 28 бядняцка-серадняцкіх гаспадарак. Прыліў працягваецца. У радзе вёсак створаны ініцыятыўныя групы, якія будуць ператвораны ў калгасы.

А. ДАМБРОЎСКІ.

11 новых калгасаў

СМАЛЯВІЧЫ. (Па тэлеграфе). Пад бальшавіцкім баявым апэрацыйным кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б, СМАЛЯВІЦКІ раён завяршыў дзяржаўныя загатоўкі ўсіх відаў.

На 1 лютага плян па збожжы выкананы на 104,3 проц., па бульбе на 100,8 проц.. па лёнавалакне на 100,8 проц., па лёнанасеньні на 101,2 проц., па пяньцы на 100 проц., па канаплі на 100 проц., па сене на 122,4 проц. Плян мясазагатовак першага кварталу выкананы на 130,1 проц.

У выніку рашучага змаганьня з кулацкім сабатажам і самаачышчэньня сваіх радоў ад кулацкіх і апартуністычных элемэнтаў, за апошні час адзначаны новы прыліў у калгасы і арганізацыі новых калгасаў. На першага лютага арганізавана 11 новых калгасаў. Усяго ўступіла ў калгасы 597 бядняцка-серадняцкіх гаспадарак.

Загатоўкі працягваем.

Забясьпечваем баявую падрыхтоўку да вясновай сяўбы.

РК КП(б)Б.
РВК.

Пастанова аб правядзеньні пераклічкі партгруп заводу „Бальшавік“

1. Адобрыць ініцыятыву парткалектыву заводу «Бальшавік» па правядзеньні пераклічкі партгруп, якая накіравана на [illegible] ўзмацненьне партработы ў групе і цэху ў барацьбе за ўзьняцьце на належную вышыню авангарднай ролі камуніста ў вытворчасьці, за ўмацаваньне вытворчай дысцыпліны, барацьбы за якасныя і колькасныя паказьнікі, асваеньне новай тэхнікі вытворчасьці.

2. Менгарком лічыць, што ініцыятыву чырвонаштандарнага заводу «Бальшавік» павінны падхапіць усе ячэйкі і калектывы КП(б)Б Менскай арганізацыі, распрацаваўшы канкрэтныя мерапрыемствы і плян ходу пераклічкі, выходзячы з пастаноў студзеньскага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б) і дакладу т. Гікало на апошнім пленуме ГК Менскай партарганізацыі.

3. Зараз-жа разгарнуць падрыхтоўчую работу з такім разьлікам, каб пераклічку скончыць да 1 сакавіка 1933 г., мабілізаваўшы для гэтай мэты ўсіх камуністаў, камсамольцаў, беспартыйных рабочых, ІТР і друк для пасьпяховага правядзеньня бальшавіцкай пераклічкі.

4. Даручыць Аргінстру 3 лютага 1933 г. склікаць нараду сакратароў вытворчых ячэек і парткалектываў, на якой распрацаваць канкрэтныя мерапрыемствы па правядзеньні пераклічкі. Сакратар Менгаркому КП(б)Б
ШПЭКТАРАЎ.

За ГРАНІЦАЙ

Германія

Роспуск рэйхстагу

Выбары 5-га сакавіка

БЭРЛІН. 1-II. Толькі што адбыўся прыём прадстаўнікоў замежнага друку ў аддзеле друку германскага ўраду.

Загадчык аддзелу друку ФУНК, паведаміў, што сёньня прэзыдэнт ГІНДЭНБУРГ ПРЫНЯЎ КАНЦЛЕРА ГІТЛЕРА і віцэканцлера ФОН-ПАПЭНА, якія зрабілі яму даклад, аб перагаворах з партыяй цэнтру.

На падставе гэтых дакладаў ГІНДЭНБУРГ сёньня ПАДПІСАЎ ДЭКРЭТ АБ РОСПУСКУ РЭЙХСТАГУ Роспуск праводзіцца на падставе 25 параграфа канстытуцыі, прычым Гіндэнбург у дэкрэце падкрэсьлівае, што ён распускае Рэйхстаг для таго, «каб германскі народ мог у новых выбарах выказаць свае адносіны да ўраду нацыянальнай канцэнтрацыі».

Сёньня ж Гіндэнбург падпісаў другі дэкрэт аб ВЫЗНАЧЭНЬНІ НОВЫХ ВЫБАРАЎ НА 5 САКАВІКА 1933 году

Пасьля гэтага адбылося паседжаньне габінэту, на якім быў зацьверджаны тэкст звароту ўраду да ўсіх грамадзян. Гэты зварот сёньня ў 10 гадзін вечара Гітлер будзе чытаць праз радыё.

На пытаньне замежных журналістаў, чаго ўрад спадзяецца ад новых выбараў, Функ заявіў, што калі-б урад ня быў упэўнены «у вялізарным росьце галасоў партый, прадстаўленых у сёнешнім урадзе», дык ён не распусьціў бы рэйхстаг і не назначыў-бы новых выбараў.

Функ, апрача таго, заявіў, што ўрад мяркуе, што 5 сакавіка адбудуцца таксама выбары ў прускі ляндтаг. Функ падкрэсьліў, што ў выпадку, калі ляндтаг большасьцю галасоў ня прыме прапанову нацыянал - сацыялістаў аб роспуску цяперашняга ляндтагу, дык УРАДУ ПРЫДЗЕЦЦА ЎЗВАЖЫЦЬ ПЫТАНЬНЕ АБ ІНШЫХ МАГЧЫМАСЬЦЯХ РОСПУСКУ ЛЯНДТАГУ і НАЗНАЧЭНЬНІ НОВЫХ ВЫБАРАЎ.

На пытаньне аб тым, ці не намераны ўрад забараніць камуністычную партыю, Функ заявіў: «аб гэтым на паседжаньні ўраду не гаварылася ні слова».

Забарона камуністычных дэманстрацый

БЭРЛІН 2-II. Апрача Бэрліну, усякія камуністычныя мітынгі і дэманстрацыі пад адкрытым небам забаронены ў ЭРФУРЦЕ, ДОРТМУНДЗЕ, БАКУМЕ, КАСЕЛЕ, ГЛЕЙВІЦЫ, ДЗЮСЕЛЬДОРФЕ, ЛЮБЕКУ, МАГДЭБУРГУ, АНГАЛЬЦЕ і ВА ЎСЁЙ ВЕРХНЯЙ СІЛЕЗІІ.

* * *

БЭРЛІН 2-II. Агенцтва Вольф паведамляе: з паінфармаваных колаў паведамляюць, што ПАХОДЫ І ДЭМАНСТРАЦЫІ КАМУНІСТАЎ ЗАБАРОНЕНЫ ПА ЎСЁЙ ПРУСІІ. КАМУНІСТЫЧНЫЯ СПАРТЫЎНЫЯ ТАВАРЫСТВЫ ЗАКРЫТЫ, а сходы будуць пастаўлены пад узмоцнены паліцэйскі нагляд».

* * *

БЭРЛІН 2-II. МІНІСТР УНУТРАНЫХ СПРАЎ ЦЮРЫНГІІ КАСТНЭР ЗАБАРАНІЎ ПА ЎСЁЙ ЦЮРЫНГІІ ЎСЕ ДЭМАНСТРАЦЫІ, ЯКІЯ АРГАНІЗУЮЦЦА КАМПАРТЫЯЙ І ЗЬВЯЗАНЫМІ З ЁЮ АРГАНІЗАЦЫЯМІ.

Адозва ўраду

БЭРЛІН 2-II. Агенцтва Вольф паведамляе: «у перададзенай па радыё адозьве да германскага народу, рэйхсканцлер заяўляе: больш 14 год прайшло з таго дня калі асьлеплены ўнутранымі і зьнешнімі абяцаньнямі нямецкі народ забыў былыя каштоўнасьці нашай мінуўшчыны. З гэтага часу ўсёмагутны пазбавіў наш народ свайго б[illegible]гаславеньня. Міжусобіцы, ненавісьць аўладалі народам.

Нацыянальны ўрад бачыць сваю галоўную задачу ў аднаўленьні духоўнага адзінства нашага народу. Ён зноў зробіць нацыянальную дысцыпліну кіруючай асновай нашага жыцьця. Ён вырашыць вялізную задачу рэарганізацыі гаспадаркі шляхам двух вялікіх 4-х гадовых пляна́ў. На працягу 4-х год павінен быць паложаны канец зьбядненьню нямецкага сялянства. На працягу 4-х год павінна быць пераможана беспрацоўе. Асноўным каменем гэтай праграмы зьяўляецца абавязковая працоўная павіннасьць і перасяленцкая палітыка.

У галіне замежнай палітыкі нацыянальны ўрад бачыць сваю высокую місію ў ахове жыцьцёвых праў і заваёў свабоды нашага народу. Ён будзе выступаць на карысьць захаваньня і ўзмацненьня міру. Мы былі-б ашчасьліўлены, калі-б сьвет, шляхам абмежаваньня сваіх узброеньняў, зрабіў-бы непатрэбным намаганьні ўзмацненьня нашых уласных узбраеньняў.

Прадпасылкай палітычнага і гаспадарчага ўзмацненьня Германіі зьяўляецца перамаганьне камуністычнага разлажэньня Германіі.

Таму, што сучасны рэйхстаг ня здольны падтрымаць нашу работу, мы заклікаем германскі народ даць нам 4 гады часу для работы, а затым судзіць нас».

Аб умацаваньні калгасаў

Даклад Народнага Камісара Земляробства СССР тав. Якаўлева на III сэсіі ЦВК СССР

I. Вынікі калектывізацыі і палітыка ліквідацыі кулацтва

У дакладзе правадыра нашай партыі тав. СТАЛІНА на аб'яднаным пленуме ЦК і ЦКК Усе КП(б), у яго прамове аб рабоце на вёсцы і ў рашэньнях аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК з вычарпальнай поўнасьцю падагулены вынікі таму, чаго дабілася савецкая ўлада ў галіне сельскае гаспадаркі у выніку ажыцьцяўленьня пяцігодкі за чатыры гады, у выніку калектывізацыі і правядзеньня палітыкі ліквідацыі кулацтва.

Асноўны вынік заключаецца ў тым, што

«Цяпер пытаньне стаіць ужо ня аб тым—быць або ня быць калгасам,—гэта пытаньне ўжо вырашана станоўча. Калгасы ўмацаваны, і шлях да старой, аднаасобнай гаспадаркі закрыты канчаткова» (З дакладу тав. СТАЛІНА на студзеньскім пленуме ЦК і ЦКК УсеКП(б).

«Разгромлена кулацтва, падарваны карэньні капіталізму ў сельскай гаспадарцы і тым самым забясьпечана перамога сацыялізму на вёсцы, а калгасная гаспадарка ператварылася ў моцную апору сацыялістычнага будаўніцтва» (З РАШЭНЬНЯЎ АБ'ЯДНАНАГА ПЛЕНУМУ ЦК і ЦКК УсеКП(б).

Сказана было ўсё асноўнае. Таму дазвольце мне частку дакладу, прысьвечаную вынікам калгаснага руху і палітыцы ліквідацыі кулацтва, абмежаваць толькі пералікам асноўных фактаў, якія лішні раз пацьвярджаюць правільнасьць аналізу і вывадаў, зробленых тав. СТАЛІНЫМ.

1. Узровень калектывізацыі

У сучасны момант, як вядома, у калгасах аб'яднаны звыш 14,5 млн. гаспадарак замест 400 тыс. у 1928 годзе.

Калектывізацыя ў асноўным закончана ва ўсіх асноўных сельска-гаспадарчых раёнах нашай краіны. Па рашаючых раёнах справа з узроўнем калектывізацыі стаіць так:

па Паўночным Каўказе ў калгасах знаходзіцца 960 тыс. двароў або больш 70 проц. агульнай колькасьці гаспадарак краю;

па Ніжняй Волзе — 660 тыс. двароў, або больш 80 проц.; па Украіне —3.100 тыс. двароў, або 70 проц.;

па Сярэдняй Волзе — 930 тыс. двароў, або 78 проц.;

па Урале — 700 тыс. двароў або 68 проц.;

па Заходняй Сібіры — 750 тыс. двароў, або 63 проц.;

па ЦЧВ—1.300 тыс. двароў, або 68 процантаў;

па Башкірыі—350 тыс. двароў, або 50 проц.;

па Крыме—65 тыс. двароў, або 80 процантаў;

Па так званай спажываючай паласе ў калгасах трывала замацавана каля паловы агульнай колькасьці сялянскіх гаспадарак:.

па Маскоўскай вобласьці — 650 тыс. двароў, або 55 проц.;

па Заходняй вобласьці — 530 тыс. двароў, або 47 проц.;

па Горкаўскім краі—600 тыс. двароў, або 45 проц.;

па БССР—330 тыс. двароў, або 43 проц. гаспадарак рэспублікі.

Замест дробнай, раздробленай гаспадаркі, якой быў недаступны які-б то ня было сапраўдны прагрэс, якая служыла базай для росту кулацкай эксплёатацыі, глебай, на якой існавала гэта эксплёатацыя — створана больш 200 тыс. калгасаў—сапраўды буйных прадпрыемстваў. У сярэднім на калгас прыпадае больш 400 гектараў пасеву.

Усё значэньне гэтай лічбы будзе ясна, калі яе параўнаць з тым фактам, што так званыя буйныя кулацкія гаспадаркі ў нашай краіне мелі звычайна 15—20 гектараў пасеву.

З пункту гледжаньня ацэнкі ўсяго значэньня гэтага ўзроўню калектывізацыі вельмі важны той факт, што асноўная частка былой вясковай беднаты, асноўная частка гаспадарак, у 1928 годзе былых бясконных, цяпер аб'яднана ў калгасах і карыстаецца там нараўне з усімі калгасьнікамі ўсімі сродкамі вытворчасьці.

Факт, што з 8 млн. бясконных гаспадарак, якія былі ў 1928 годзе, прынамсі 6 млн. уступілі ў калгасы і, значыцца перасталі быць бясконнымі, перасталі быць матарыялам для кулацкай эксплёатацыі.

2. Пасеўная плошча калгасаў

Другая група фактаў датычыць пасеўных плошчаў, у калгасах.

Як вядома, пасеўныя плошчы ў СССР у выніку разьвіцьця саўгасаў і калгасаў пашырыліся на 21 млн. гектараў супроць 1928 году і на 30 млн. гектараў супроць даваеннага.

Гэты прырост пасеву ахапіў амаль усе раёны СССР, у тым ліку так званая спажываючая паласа пашырыла свае пасевы амаль на 4 млн. гектараў; бліжняўсходныя зярнёвыя раёны (Урал, Башкірыя, Татарыя, Ніжняя і Сярэдняя Волга) пашырылі сваю плошчу на 9 млн. гектараў, што дало ім магчымасьць значна лягчэй, чым у гады дробнай індывідуальнай гаспадаркі, справіцца з засухай 1931 году; паўднёвыя раёны шматкультурнай інтэнсыўнай гаспадаркі (ЦЧВ, Паўночны Каўказ, Украіна, Крым) пашырылі сваю пасеўную плошчу амаль на 6 млн. гектараў, амаль на 1 млн. гектараў пашырыла пасеўную плошчу Сярэдняя Азія.

Аднак адно пералічэньне таго, наколькі пашырылася пасеўная плошча [illegible]

кулацкіх зямель адыйшла ў саўгасы і частка кінута, можна лічыць устаноўленым, што ня менш 12 млн. гектараў былой кулацкай зямлі цяпер засяецца калгасамі. І так, у выніку правядзеньня палітыкі ліквідацыі кулацтва як клясы пасевы сялян, уступіўшых у калгасы, за кошт кулацкіх зямель вырасьлі дадаткова, прынамсі, на 12 млн. гектараў.

Вы ўсе ведаеце, што тая частка сялян, якая яшчэ не ўвайшла ў калгасы, скараціла свае пасевы. Тая частка беднякоў, і серадьнякоў, якія яшчэ ня ўступілі ў калгасы, засявалі ў 1928 годзе каля 36 млн. гектараў. Цяпер яны засяюць 28 млн. гектараў. Куды-ж дзеліся гэтыя 8 млн. гектараў, — бо агульная плошча пашырылася супроць 1928 г.

Значыцца, і гэтыя 8 млн. гектараў таксама, як і пасевы ліквідаваных кулацкіх гаспадарак, падхапілі і асвоілі калгасы.

Вось другая крыніца росту пасеваў калгасаў.

[illegible]

3. Прадукцыйнасьць калгаснай гаспадаркі

Ужо гэта адно зьяўляецца яскравым доказам [illegible]

[illegible]

4. Дапамога дзяржавы калгасам у галіне ўзбраеньня высокай тэхнікай

Калгасы сталі асноўнымі вытворцамі таварнай прадукцыі ў нашай краіне. Дамагліся мы гэтага, паўтараю, ня гледзячы на тое, што калгасы яшчэ маладыя, дзякуючы перавагам буйнай гаспадаркі і дапамозе дзяржавы па лініі будаўніцтва МТС.

За апошнія тры гады дзяржавай для ўзбраеньня калгасаў магутнай тэхнічнай базай створана 2446 МТС, у тым ліку 1306 зярнёвых, 329 бурачных, 217 баваўняных. Гэтыя МТС ужо зараз маюць асноўны капітал звыш 600 млн. руб. з якіх кошт трактароў складае звыш 300 млн. руб.

На калгасных палёх працуе звыш 80 тыс. трактароў, за рулём якіх каля 200 тыс. калгасьнікаў трактарыстаў, звыш 2 тыс. камбайнаў, тысячы іншых удасканаленых машын — снапавязалкі, малатарні, звыш 7 тыс. аўтамабіляў і г. д.

Для абслугоўваньня трактарнага парку створана 685 майстэрняў капітальнага рамонту, у якіх звыш 3 тыс. сьвідравальных і такарных варштатаў. Калгасную гаспадарку дапамагаюць ставіць і навучаюць калгасьнікаў кіраваць новымі машынамі звыш 8 тыс. аграномаў, звыш 8 тыс. мэханікаў і г. д

Ужо ў 1932 годзе МТС абслугоўвалі амаль палову ўсіх калгасных пасеваў (45 млн. га).

У бягучым годзе, дзякуючы будаўніцтву новых МТС і павялічэньню трактарнага парку старых МТС, дапамога дзяржавы калгасам будзе яшчэ большай.

Такава тэхнічная база, якой савецкая дзяржава ўзброіла калгасы ўжо да канца 1932 году. Вось чаму калгасы здолелі асвоіць апрача зямель, якія раней засяваліся імі, тыя пасеўныя плошчы, якія раней засяваліся кулакамі, і тыя пасеўныя плошчы, якія недасявалі застаўшыяся аднаасобнікі, і нанова асвоіць 10 млн. га.

5. Створана база аграмаджанай жывёлагадоўлі

Нарэшце, таварышы, апошняя група фактаў, якія датычаць галіны, дзе справа абстаіць ў нас да гэтага часу яшчэ вельмі дрэнна да галіны жывёлагадоўлі. Усе вы ведаеце, што жывёлагадоўчая галіна сельскай гаспадаркі покуль яшчэ адстае ад усіх іншых галін сельскагаспадарчай вытворчасьці Вы ўсе ведаеце, якія вялікія страты справе жывёлагадоўлі нанесла кулацтва, што зьнішчыла жывёлу, і несьвядомасьць многіх калгасьнікаў трапіўшых на кулацкую вудачку і пры ўступленьні ў калгасы ліквідаваўшых значную частку свае жывёлы. І ўсё-ж, пры ўсім гэтым, за гэтыя-ж годы, у калгасах створана новая база для аднаўленьня жывёлагадоўлі.

Я кажу тут пра таварныя жывёлагадоўчыя фэрмы, якія, бязумоўна, стануць, побач з саўгасамі, зыходным пунктам новага росту жывёлагадоўлі і аднаўленьня панесеных намі ў гэтай галіне страт. Вы ведаеце, што ў 200 тыс. калгасаў у бягучы момант ёсьць 91 тыс. фэрм з пагалоў'ем 5,5 млн. галоў рагатае жывёлы, 2,6 млн. сьвіней і 5,6 млн. галоў авец і коз.

Выдатна, што ў 1932 г. ня гледзячы на тое, што пасьля вядомага рашэньня ЦК партыі (ад 26-III-1932 г.) стварэньне новых фэрм за кошт абагульненьня не адбывалася, усё-ж было арганізавана новых 30 тыс. фэрм, ня гледзячы на тое, што ў 1932 г. была праведзена раздача калгасьнікам прымусова абагуленай жывёлы, пагалоўе рагатае жывёлы ў фэрмах павялічылася амаль на 100 тыс. Пагалоўе сьвіней вырасла на 60 тыс.

Якім чынам іменна фэрмы ў сучасны момант робяцца зыходнай базай для новага росту жывёлагадоўлі ня толькі абагуленага але і знаходзячыся ў аднаасобным скарыстаньні, можна паказаць на прыкладзе фэрмы калгасу «Красная Зьвязда» ЦЧВ. Тут ў апаросе ўдзельнічала 150 матак, ад якіх захована 8,8 парасят на кожную сьвінаматку. Фэрма выканала поўнасьцю загатоўчы плян, апрача таго прадала ў парадку калгаснага гандлю 143 галавы, раздала ў індывідуальнае скарыстаньне калгасьнікам за другую палову 1932 г. 470 парасят, што адзначае па адным парасяці на дзьве трэціх двара, і 62 галавы здала на грамадзкае харчаваньне.

Другі прыклад таго, як фэрма можа стаць крыніцай уздыму, паказвае Вяземскі раён Заходняй вобласьці. З 71 гаспадаркі (па 3-х калгасах) было ў пачатку 1931 г. бяз сьвіней 47, зараз—1. Калгасьнікі абзавяліся тут сьвіньмі дзякуючы дапамозе фэрмы.

Такім чынам, у асобе таварных, жывёлагадоўчых калгасах фэрм, мы маем новую, створаную за гэтыя гады базу, якая дазваляе ў далейшым аднавіць страты, нанесеныя жывёлагадоўлі шкодніцтвам, кулацкім сабатажам, засухай 1931 году і несьвядомасьцю многіх сялян, ліквідаваўшых жывёлу пры ўступленьні ў калгас.

Вось, таварышы, асноўныя факты, якія яшчэ і яшчэ раз пацьвярджаюць усю правільнасьць вывадаў зробленых тав. СТАЛІНЫМ. Гэтыя факты датычацца галіны ўзроўня калектывізацыі, разьмераў калгасных пасеўных плошчаў, узроўню прадукцыйнасьці калгаснай працы, росту таварнай прадукцыі ў калгасах і стварэньня новай жывёлагадоўчай базы.

Усе гэтыя факты істотны ня толькі тым, што яны паказваюць чаго ўжо калгасы дасягнулі, яны істотны тым, што яны ўскрываюць, якія мажлівасьці росту гаспадаркі заложаны ў калгасах, калі мы ў калгасах справу наладзім па сапраўднаму, калі калгасы арганізацыйна ўмацуем, калі замест 1000 ужо цяпер добра працуючых калгасаў стане па сапраўднаму, добра працаваць большасьць калгасаў.

З усяго гэтага вы бачыце, што сапраўды:

калектывізацыя ўсіх асноўных сельска-гаспадарчых раёнаў СССР ў асноўным закончана;

калгасы, як новая грамадзкая сацыялістычная форма арганізацыі працы ў сельскай гаспадарцы, перамаглі канчаткова;

створана вялізарная тэхнічная база для абслугоўваньня земляробства, якое калектывізуецца;

кулацтва разгромлена як кляса, і вялізарная большасьць працоўнага сялянства вызвалена ад кулацкай кабалы і эксплёатацыі;

падарваны самыя карэньні капіталізму на вёсцы, зьнішчана глеба, з якой вырасталі беспрасьветная беднасьць на вёсцы на адным баку і кулацкая эксплёатацыя на другім баку.

У выніку мы ўжо маем дзесяткі тысяч калгасаў высока рэнтабэльных (даходных), якія павялічылі сваю тэхнічную узброенасьць, ураджай сваіх палёў і дабрабыт сваіх членаў да ўзроўню, зусім недаступнага ня толькі беднякам-аднаасобнікам, але і кулацкай капіталістычнай гаспадарцы.

Усё гэта дасягнута ў выніку няўхільнага ажыцьцяўленьня нашай партыі пад кіраўніцтвам тав. СТАЛІНА—заветаў Леніна. Заветы Леніна ў галіне калектывізацыі сялянскай гаспадаркі, вам, бязумоўна, вядомы, вядомы і працоўным сялянам нашай краіны.

«Такая праца, — казаў па гэтым пытаньні Ленін,—калі селянін працаваў на сваім в частку зямлі, на сваім двары, з сваёй жывёлай, птушкай, бараной, сахой і іншым,—мы бачылі шмат гадоў, шмат стагодзьдзяў; мы вельмі добра ведаем, што ў Расіі і другіх краінах з гэтага атрымліваецца толькі сялянская цемра, жабрацтва, панаваньне багатых над беднатой, таму, што ўразброд перамагчы тыя задачы, якія стаяць перад сельска-гаспадарчымі промысламі,—нельга. Можна атрымаць толькі зноў старое жабрацтва, з якога адзін са ста, альбо можа быць пяць са ста выбіваюцца ў багацеенькіх, а астатнія жывуць у жабрацтве. Вось чаму зараз наша задача—пераход да аграмаджанай апрацоўкі зямлі, пераход да буйнай аграмаджанай гаспадаркі». (Ленін, том XXIV, стар. 43).

Вось, што працягваючы справу Леніна, казаў па гэтым пытаньні тав. СТАЛІН у 1929 годзе:

«... трэба пачаць па-сур'ёзнаму пераўзбройваць сельскую гаспадарку на базе новай тэхнікі, а каб яе пераўзброіць, трэба паступова аб'яднаць раздробленыя сялянскія гаспадаркі ў буйныя гаспадаркі, у калектывы, трэба будаваць сельскую гаспадарку на базе калектыўнай працы, трэба ўзбуйняць калектывы, трэба разьвіваць старыя і новыя саўгасы, трэба сыстэматычна ўжываць масавыя формы кантрактацыі да ўсіх асноўных галін сельскай гаспадаркі, трэба разьвіваць сыстэму машына-трактарных станцый, якія дапамагаюць сялянству асвойваць новую тэхніку і калектывізаваць працу,—словам, трэба паступова пераводзіць дробныя сялянскія гаспадаркі на базу буйнай калектыўнай вытворчасьці, бо толькі буйная вытворчасьць аграмаджанага тыпу здольна выкарыстаць ва-ўсю даныя навукі і новай тэхнікі і рушыць уперад сямімільнымі крокамі разьвіцьцё нашай сельскай гаспадаркі». (Сталін, «Пытаньні ленінізму», стар. 409).

Ажыцьцяўляючы ленінскую палітыку, узмацняючы саюз рабочае клясы і працоўнага сялянства, наша партыя, кіруемая нашым правадыром і настаўнікам тав. Сталіным, дабілася, выконваючы пяцігодку за чатыры гады, таго, што вырашыла пастаўленую тав. Леніным задачу «пераходу да буйнай аграмаджанай гаспадаркі».

II. Аб задачах барацьбы ў калгасах з рэшткамі кулацтва

Я пераходжу зараз да таго, што пакуль яшчэ перашкаджае большасьці калгасаў скарыстаць ва ўсю перавагі, закладзеныя ў калгаснай сыстэме вытворчасьці, да таго, якія труднасьці сустракаюць на сваім шляху калгасы, да таго, як і якімі спосабамі ворагі савецкай дзяржавы і калгасаў спрабуюць псаваць калгасную вытворчасьць і якія тыя рычагі, тая зброя, якімі савецкая ўлада змагаецца супроць гэтых ворагаў.

Вам усім вядома на вопыце, перш за ўсё, уборкі і збожжазагатовак, асабліва на Паўночным Каўказе, Украіне і Ніжняй Волзе, як кулакі і падкулачнікі, былыя гандляры, белыя афіцэры і розныя іншыя былыя людзі. якіх мы выгналі з вытворчасьці, спрабуюць шкодзіць справе калгасаў. Мы іх разграмілі, як вытворчую сілу, але як людзі яны існуюць. Яны спрабуюць пралезьці ў калгасы, каб перашкаджаць вытворчасьці, каб іх узарваць знутры, часам нават, каб ператварыць калгасы ў зброю супроць савецкай улады. Гэта, таварышы, не нечаканасьць для нас. Яшчэ ў красавіку месяцы 1929 г. т. Сталін у сваёй прамове «аб правым ухіле» гаварыў:

«Ня бывала яшчэ ў гісторыі такіх выпадкаў, каб адміраючыя клясы добраахвотна выходзілі са сцэны Ня бывала яшчэ ў гісторыі такіх выпадкаў, каб адміраючая буржуазія не скарыстала ўсіх рэшткаў сваіх сіл для таго, каб адстаяць сваё існаваньне. Ці добры будзе ў нас нізавы савецкі апарат, ці дрэнны, наша прасоўваньне наперад, наша наступленьне будзе скарочваць капіталістычныя элемэнты і выцясьняць іх, а яны, адміраючыя клясы, будуць супраціўляцца, ня гледзячы ні на што». («Пытаньні ленінізму», стар. 401).

Гэта прадбачыла XVII партканфэрэнцыя, якая падкрэсьліла, што на паасобных вучастках, у паасобныя моманты будзе яшчэ мець месца абвастрэньне клясавай барацьбы, ня гледзячы на ўсе дасягненьні і посьпехі. Справа дайшла да таго, што ў радзе МТС і ў апараце Трактарацэнтру была выкрыта тайная шкодніцкая арганізацыя, якая ахапляла сваёй дзейнасьцю рад МТС і складалася з былых афіцэраў, контррэвалюцыйных элемэнтаў, інтэлігенцыі і кулакоў. Маім абавязкам зьяўляецца далажыць вам, да якіх мэтадаў барацьбы зварочваюцца гэтыя разгромленыя, але яшчэ не да канца дабітыя ворагі працоўнага сялянства і савецкай дзяржавы. Падам прыклад дзейнасьці контррэвалюцыйнай шкодніцкай арганізацыі ў МТС Ціхарэцкага раёну, Паўночнага Каўказу.

У шкодніцкай групе ў гэтай МТС было 15 чал., у тым ліку: бухгальтар, заггаспадаркі, рахункаводы, брыгадзіры, трактарысты, кладаўшчыкі. Увесь склад гэтай групы—ці кулакі, ці бліжэйшыя сваякі кулакоў.

Вось як арганізавала гэтая шкодніцкая банда рамонт трактароў:

«Большасьць трактароў выходзіла з рамонту неадрэгуляванымі: рамонтная брыгада вельмі зацягвала гайкамі падшыпнікі на валу, так, што ўручную завесьці матор ня было магчымасьці. Трактар прыходзілася таму заводзіць шляхам буксіроўкі другім трактарам. Трактары не пасьпявалі даходзіць да месца работы, як падшыпнікі расплаўляліся, і выйшоўшы з рамонту трактар прыходзілася цягнуць другім трактарам назад у майстэрню (паказаньні Аладзіна, брыгадзіра. сына раскулачанага кулака).

Прастоі трактароў на працягу 1932 г. былі вялізарныя. Трактарыст маёй брыгады Палухін Аляксей сьвядома спускаў масла з картэра з мэтай расплавіць падшыпнікі. Са жніўня па лістапад Палухін расплаўляў падшыпнікі матораў каля 20 разоў. Другі трактарыст маёй брыгады, Вушакоў Васіль, з ліпеня па лістапад расплаваў 8 пар падшыпнікаў» (паказаньні таго-ж Аладзіна).

«Для таго, каб сарваць работу МТС, я асабіста сам спускаў з картэра масла і зьліваў яго ў адпрацаванае масла, каб яго сапсаваць. Я рабіў гэта з дазволу брыгадзіра Аладзіна» (паказаньне абвінавачваемага трактарыста Палухіна).

«Мы аралі двума плугамі разам з трактарыстам Кулінам. Кулін браў глыбокую баразну, а я, ідучы за ім, дробную. У выніку гэтага мы за ноч узаралі каля 4 гектараў і ўсё ўзорваньне пайшло на смарку» (паказаньне таго-ж Палухіна).

Такіх прыкладаў ня мала. Вось як ворагі сваёй нянавісьцю да савецкай улады гатовы сарваць ураджай і прымусіць галадаць сумленна працуючых калгасьнікаў.

Другі прыклад шкодніцтва ўжо не ў адносінах трактара, а ў адносінах каня. Зноў такі шкодніцтва было тут арганізавана кулакамі і былымі людзямі, як іх песьня сьпета, якія з вытворчасьці выдалены і якія спрабуюць цяпер усімі сродкамі пашкодзіць інтарэсам калгаснага сялянства і дзяржавы.

На Паўночным Каўказе ёсьць калгас «Дзень ураджаю». Вось хто пралез на кіруючыя пасады ў гэтым калгасе: брыгадзір 4-й брыгады меў да рэвалюцыі ўласную паравую малатарню і 160 дзесяцін зямлі; першы конюх, Ульянка Рыгор—былы дваранін, белагвардзеец; другі конюх, Ульянка Янка, яго брат—таксама дваранін, былы афіцэр Дзянікінскага карнага атраду; трэці конюх Краўчанка—дваранін, меў да рэвалюцыі 120 дзесяцін зямлі, служыў ад'ютантам у Дзянікінскага камэнданта ў суседняй станіцы.

Вось як працавалі гэтыя людзі: конюх Ульянка атрымліваў на стайні ў суткі 7 кгр. мукі з тым, каб пасыпаць мукой рэзаную салому 3 разы ў дзень. Аднак, ён коняй карміў аднэй саломай. У рэзультаце дзесяткі коней гінулі ад зьнясіленьня. Першы бухгальтар у тым-жа калгасе, Шыфрын—асоба цёмная. Адно толькі ясна ўстаноўлена, што ён у 1931 г. выйшаў з дому зьняволеньня, дзе два гады адбываў за крадзеж. На вопыце калгасу «Дзень ураджаю» лішні раз відаць якая пільнасьць неабходна ў адносінах да клясавага ворага, як гэты вораг пралязае ў калгасы на любую пасаду, толькі-б псаваць калгасную справу, і якая пільнасьць патрэбна сумленнаму калгасьніку, каб не дапусьціць гэтых ворагаў да калгаснай гаспадаркі.

Там-жа, на Паўночным Каўказе, у адным з калгасаў «цягло дагілядалася ў часе пашы агідна. Коняй наўмысьля даручалі маладым хлопцам, якія іх не пасьвілі і не паілі, а пускалі бегаць па стэпе ў хамутах і пастромках. Мокрых і дрэнна накормленых коняй зьверскі білі дручкамі і віламі» (з паказаньняў абвінавачваемага Фукса).

Яшчэ прыклад аднаго калгасу Нова Адэскага раёну Украіны. Тут у канюхі пралез Ганчар—кулак, які раней арандаваў 30 дзесяцін і меў складаную малатарню, быў кулаком яшчэ і ў 1929 годзе. Кулаку Ганчару ўдалося пралезьці ў арцель. У 1930 годзе ён два разы з яе выходзіў, спрабаваў яе ўзарваць. Калі гэта не ўдалося, пачаў шкодпічаць. Ён сьвядома замарыў больш паловы коняй калгасу.

Яшчэ прыклад таго, як ворагі прыстасоўваюцца, прыбядняюцца, прыкідваюцца савецкімі людзямі для таго, каб шкодзіць калгаснаму сялянству і дзяржаве.

У Сямікбекскую МТС, Паўночнага Каўказу, у якасьці брыгадзіра трактарнага атраду пралезьлі: Кандраценка,—былы белы афіцэр і арганізатар плаўкі падшыпнікаў; Сувораў—сын белага афіцэра, пралез у старэйшыя трактарысты, разьбіў два трактары; Леўчанка—кулак, пралез у брыгадзіры, спаліў трактар і прадаў на бок на 6000 руб. запасных частак. Тут-жа памочнік галоўнага бухгальтара, буйны гандляр, вучотчык Сахо—сын афіцэра, Анішчанка — старэйшы рахункавод—сын папа.

Наколькі ворагі ўмеюць пры гэтым прыстасоўвацца, прыняць зьнешне агульна-савецкі выгляд, наколькі нашыя работнікі бываюць пры гэтым сьляпыя відаць з таго, што дырэктар гэтай МТС (аж-да выключэньня яго з партыі) заяўляў, што ніякіх кулакоў ў МТС няма, што ўсё гэта выдумкі, што ўсе людзі свае, надзейныя, добрыя.

Такава адна лінія шкодніцтва.

Яно прыняло шырокі характар на Кубані, дзе ў выніку сабатажніцкага правядзеньня пашы і сяўбы рад раёнаў сабраў ураджай, значна горшы, чым выцякала з няспрыяючых кліматычных умоў гэтага году,—збожжа вырасла рэдкае і было падушана бур'янам.

Тут мелі месца масавыя выпадкі праднамеранай пашы з агрэхамі, арганізаванай кражы насеньня, злоснага зьмяншэньня норм высеву.

Зусім відавочна, якую мэту маюць шкоднікі, зьнішчаючы трактары і коняй і арганізуючы шкодніцкі дрэнную пашу і сяўбу.

Другі шлях, па якім ідуць ворагі калгасаў,—гэта шлях раскраданьня калгаснай уласнасьці. Дазвольце падаць некалькі прыкладаў для таго, каб усё працоўнае сялянства нашай краіны ведала, да якога спосабу барацьбы гатовы зьвярнуцца кулак і наколькі на варце павінны быць усе калгасьнікі і ўсе працоўныя сяляне ў нашай краіне.

На тым-жа Паўночным Каўказе ў калгасе «Шлях хлебароба», кулакі, якія засел ў праўленьні, утоілі ад ўліку і пакінулі для раскраданьня сваёй арганізаванай зграі 1.000 цэнт. розных культур і 300 цнт. кукурузы пакінулі гніць у стэпу.

На тым-жа Паўночным Каўказе, у станіцы Палтаўскай, у калгасе «518», старшыня калгасу Шумілаў ссыпаў звыш 300 пуд. ячменю ў дом свайго сына. У тым-жа калгасе «518» арганізаваўся кулацкая зграя, пакінула незасеяным вучастак у 100 га, сьпісаўшы ў выдатак і раскраўшы ўсё насеньне, адпушчанае калгасам для пасеву.

У калгасе «Новая вёска», на Паўночным Каўказе, пралезшыя ў праўленьне кулакі прадалі аднаасобнікам 160 пуд. калгаснага збожжа, а для выкананьня абавязацельстваў па загатоўках і для насеньня, нібы не знайшлі збожжа.

У калгасе «Камінтэрн» кіраўнікі контррэвалюцыйнай групы пачалі з першага-ж дня малацьбы ссыпаць збожжа ў тайныя сьвірны і такім чынам засыпалі збожжа ў 27 сьвірнаў, нідзе яго не запрыходаваўшы. Там-жа кіраўнікі контррэвалюцыйнай групы выдалілі з малатарні па два ветраговыя крыльлі, у рэзультаце чаго ¾ зерня пры абмалоце адыходзіла ў адыход.

Раскрадаючы збожжа, раздаючы членам сваіх груповак, гультаям, якія не выпрацоўвалі працадзён, пралезшыя на Паўночным Каўказе ў рад калгасаў кулакі і падкулачнікі, былыя белыя афіцэры і гандляры спрабавалі сарваць выкананьне калгасамі іх абавязацельстваў перад дзяржавай і пакінуць калгасьнікаў, многа працаваўшых, выпрацаваўшых многа працадзён, бяз хлеба. Манэўры гэтых людзей вы ведаеце. Увесну, калі калгасьнікі шлі на работу, яны сьмяяліся над кожным, хто ішоў на работу. Яны гаварылі: «работа дурняў любіць», «чаго, моў, ідзеш на работу, чаму цябе больш за другіх трэба, калі ты ў калгасе—калгас усёроўна цябе хлеб дасьць, будзеш ці ня будзеш ты працаваць». Калі-ж справа дайшла да ўборкі, гэтыя-ж людзі ўзьнялі крык—дзе-ж «справядлівасьць», дзе «роўнасьць», чаму адны павінны атрымаць хлеб, а другія не атрымліваюць,—і ўзяліся за арганізацыю ўсіх мярзаўцаў гультаёў, на базе крадзяжу калгаснай маемасьці, раскраданьня калгаснага збожжа, на базе ашуканства савецкай дзяржавы і лепшых калгасьнікаў.

Савецкая ўлада сваячасова разгледзела і гэтыя кулацкія шкодніцкія манэўры. Тав. Сталін па-ленінску, з усёй вострасьцю паставіў пытаньне аб ахове грамадзкай уласнасьці, яшчэ ў самым пачатку гэтай восені. Тады быў выданы закон аб ахове грамадзкай уласнасьці. Вы ведаеце, што гэта адзін з важнейшых законаў для ўмацаваньня калгасаў. Гэты закон абрушвае меч пралетарскай дыктатуры на галаву ўсіх ворагаў калгасу, ворагаў калгаснай гаспадаркі. Гэты закон становіць сабой аснову для замацаваньня сапраўды рэвалюцыйнай законнасьці ў сучасных умовах. Пасьлядоўнае правядзеньне ў жыцьцё гэтага закону дапаможа абараніць інтарэсы калгаснага сялянства ад замахаў яго ворагаў.

Вось, таварышы, якія былі дзьве лініі барацьбы рэшткаў варожых нам клясаў, намі разьбітых, але яшчэ не да канца дабітых.

Гэтым, аднак, справа ня вычэрпваецца. Такога шкодніка, які псуе трактар, ці губіць каня, ці крадзе калгаснае збожжа, параўнальна легка спаймаць. і калі ўжо зловіш, дык тут справа ясная. Тут кожны калгасьнік скажа: гэты чалавек псаваў трактар, ён арганізоўваў голад,—гэта вораг савецкай дзяржавы і калгасаў; гэты чалавек марыў каня,—марыць калгаснага каня можа толькі вораг народа,—пакараем яго па ўсёй суровасьці закону аб ахове грамадзкай уласнасьці; гэты чалавек краў збожжа—расправімся з ім бязьлітасна.

Больш складана справа абстаіць у тых выпадках, калі вораг дзейнічае абходнымі манэўрамі. Вось напрыклад, у адным з калгасаў Руднянскага раёну, Ніжняй Волгі, праўленьне вызначыла для дзіцячых ясьляй 1,5 т. пудоў збожжа. Здавалася-б добрая справа, вызначылі збожжа ясьлям, хто-ж супроць ясьляй? Але на што-ж тут 1,5 тыс. пудоў збожжа,—калі-б там замест дзяцей былі-б коні, усёж столькі збожжа яны ня зьелі-б. А ўся справа ў тым, што пад відам паўтары тысячаў пудоў збожжа для ясьляй кулакі і кулацкія найміты раскрадваюць калгаснае збожжа і арганізуюць сабатаж збожжазагатовак.

Другі прыклад: калгас імя XVI партзьезду ў ЦЧВ. Тут арганізавана грамадзкае харчаваньне. Здавалася-бы, што тут дрэннага? Хто можа выступіць супроць грамадзкага харчаваньня? Ніхто. А кулацкія ворагі калгасаў з'арганізавалі гэту справу так, што пад відам грамадзкага харчаваньня выдавалі па некалькі кілёграм збожжа ў дзень на едака,—папросту кажучы, арганізавалі раскрадваньне збожжа.

Многім з вас вядомы факт, які меў месца ў Арэхаўскім раёне, Днепрапятроўскай акругі, калі Райкалгассаюз даў загад вызначыць фонд для пагалоўя сьвіней у 6.000 з лішнім галоў, тады, як сьвіней у калгасах было толькі 2.000 галоў. Зноў-такі зусім яскрава, што калі ў вас ёсьць пагалоўе сьвіней у 2.000 штук, а вы вызначаеце кармы на 6 з лішкам тысяч сьвіней, калі да таго-ж фонд гэты вызначаецца да выкананьня пляну збожжазагатовак і проста на шкоду пляну збожжазагатовак, дык гэта зьяўляецца сапраўдным кулацкім манэўрам, сапраўднай арганізацыяй зрыву выкананьня калгасамі іх абавязацельстваў перад дзяржавай па загатоўках, гэта зьяўляецца арганізаваным крадзяжом і ўдарам па грамадзкай аснове калгаснай вытворчасьці.

Кожнаму ясна, што ў гэтым выпадку ворага злавіць і разьбіць цяжэй, чым у першых выпадках, аб якіх я вам дакладваў, хоць ён для справы ўмацаваньня калгаснай вытворчасьці ня менш небясьпечны, чым той, хто ламае машыны і зьнішчае коняй. Гэтыя людзі больш хітрыя за тых, якія ламаюць машыны, яны надзяюць маску «дабрачкоў», абаронцаў працоўных сялян і ловяць на гэту вудачку несьвядомых членаў калгасаў, яны дэмагагічна патураюць рвацкім настроям адсталай часткі калгасьнікаў, каб такім шляхам разбурыць грамадзкую аснову калгаснай вытворчасьці, падарваць экапамічна і разваліць калгасы.

Нашым абавязкам, абавязкам усіх калгасьнікаў, якія даражаць справай калгасу. абавязкам усіх калгасьнікаў, якія сумленна працуюць у сваім калгасе, абавязкам усіх калгасьнікаў, якія супроць лодыраў, супроць дармаедаў, абавязкам усіх калгасаў, якія імкнуцца да выкананьня сваіх абавязацельстваў перад дзяржавай, якія жадаюць узьняць свой дабрабыт,—бязумоўна зьяўляецца выкрываць, а таксама біць такіх ворагаў, што прыкідваюцца «сябрамі», як адкрытых ворагаў, якія ламаюць машыны і псуюць коняй.

Усе пралезшыя ў калгасы шкоднікі і кулакі, спрабуюць у той ці іншай меры выкарыстаць яшчэ ня зжытыя прыватна-ўласьніцкія імкненьні калгасьнікаў. Яны спрабуюць выкарыстаць даверлівасьць многіх вясковых камуністаў, якія ня ўмеюць разгледзець і злавіць ворага, які расьсеяўся ў калгаснай масе альбо пралез на якую небудзь пасаду рахункавода і прыкінуўся звычайным савецкім работнікам. Яны выкарыстоўваюць лодыраў, дармаедаў, разглядаючых калгасную маёмасьць перш за ўсё, як матар'ял для крадзежу. Яны выкарыстоўваюць, нарэшце, гнілую паблажлівасьць многіх кіраўнікоў калгасаў, МТС, зямельных органаў, многіх камуністаў.

(Працяг будзе)

Упаўн. Галоўлітбелу № А—124.

2-я гадавіна прамовы тав. Сталіна на нарадзе гаспадарнікаў | **Напярэдадні 4-й сэсіі ЦВК БССР X скліканьня**

У паход за асваеньне новай тэхнікі!

Цэнтральнай задачай далейшага разгорнутага сацыялістычнага наступу па ўсім фронце становіцца барацьба за асваеньне той магутнай новай тэхнікі, якую стварыла першая пяцігодка

Зьдзейсьніць указаньні правадыра

Яшчэ ў лютым 1931 году правадыр партыі бальшавікоў і сусьветнага пралетарыяту тав. Сталін на ўсесаюзнай канфэрэнцыі работнікаў прамысловасьці кінуў лёзунг: **«тэхніка ў пэрыяд рэканструкцыі вырашае ўсё. Бальшавікі павінны аваладаць тэхнікай».** На гэтай-жа канфэрэнцыі тав. Сталін, пытаючыся, што патрэбна для арганізацыі посьпеху ў рабоце сацыялістычнай прамысловасьці, гаварыў:

«А што патрабуецца для посьпеху? Ліквідацыя нашай адсталасьці, разьвіцьцё высокіх бальшавіцкіх тэмпаў будаўніцтва. Мы павінны рухацца наперад так, каб рабочая кляса ўсяго сьвету, гледзячы на нас, магла сказаць: вось ён, мой передавы атрад, вось яна, мая ўдарная брыгада, вось яна, мая рабочая ўлада, вось яна, мая бацькаўшчына,—яны зрабілі сваю справу, нашу справу—добра, падтрымаем іх супроць капіталістаў і распалім справу сусьветнай рэвалюцыі».

Работа сацыялістычнай прамысловасьці Савецкага Саюзу ў першай пяцігодцы была прасякнута іменна гэтымі паказаньнямі. Разгорнутая рэканструкцыя старых фабрык і заводаў, будаўніцтва і асваеньне новай вытворчасьці нельга было мысьліць бяз высокай перадавой тэхнікі, без асваеньня ўсімі працэсамі і відамі вырабу прадукцыі.

Толькі бязьлітасная барацьба камуністычнай партыі за чыстату сваіх радоў і за нязьхільнае праводжаньне ленінскай генэральнай лініі, паскораныя тэмпы і ўпартая настойлівая работа па аваладаньні тэхнікай прынесьлі перамогу ў выкананьні першай пяцігодкі. За першую пяцігодку створана такая высокатэхнічная база, якая высунула Савецкі Саюз на адно з перадавых месц сярод капіталістычных краін. За першую пяцігодку сканструяваны і пабудаваны з уласных матар'ялаў, на сваіх заводах і сваімі рукамі сотні і тысячы складаных машын і сродкаў вытворчасьці, якія ў значнай ступені вызвалілі СССР ад тэхніка-эканамічнай залежнасьці ад капіталістычных дзяржаў.

Аб гэтым і аб далейшых задачах прамысловасьці вельмі пераканаўча надзвычай проста было сказана ў дакладзе тав. Сталіна на студзеньскім аб'яднаным пленуме ЦК і ЦКК УсеКП(б):

«У пэрыяд першай пяцігодкі мы здолелі арганізаваць энтузіязм, пафас новага будаўніцтва і дамагліся рашаючых посьпехаў. Гэта вельмі добра. Але зараз гэтага недастаткова. Цяпер гэтую справу павінны мы дапоўніць энтузіязмам, пафасам асваеньня новых заводаў і новай тэхнікі, сур'ёзным узьдымам прадукцыйнасьці працы, сур'ёзным скарачэньнем сабекошту. У гэтым зараз галоўнае».

Адсюль робіцца зусім відавочным, што зараз адной з цэнтральных задач разгорнутага наступленьня па ўсім фронце становіцца барацьба за асваеньне той магутнай новай тэхнікі, якую стварыла першая пяцігодка. У цэнтры ўвагі павінна стаць барацьба за павышэньне прадукцыйнасьці працы і барацьба за якасныя паказьнікі, у чым мы яшчэ адставалі і адстаем на некаторых вучастках народна-гаспадарчага будаўніцтва.

І калі прадукцыйнасьць працы павінна стаць у цэнтры ўвагі работы прамысловасьці, значыць увага ўсіх партыйных, прафсаюзных і гаспадарчых арганізацый у барацьбе за плян 1933 году павінна канцэнтравацца на самым шырокім разгортваньні тэхнічнага навучаньня, на барацьбе за жалезную працоўную дысцыпліну, на ўкараненьні ў работу сацыялістычных адносін да абсталяваньня і прадукцыі, на яшчэ большым ажыцьцяўленьні шасьці гістарычных умоў тав. Сталіна.

Брак, псаваньне машын, прагулы, раскраданьне матар'ялаў і сыравіны— на прадпрыемствах; крадзеж калгаснай маемасьці, псаваньне трактароў, дрэнная апрацоўка зямлі—у калгасах —усё гэта тое, з чым трэба павесьці самую бязьлітасную барацьбу. Усё гэта тое, што зьяўляецца вынікам дзейнасьці клясавага ворага і яго агентуры, а раскраданьне грамадзкай маемасьці і бяскультурныя, дзікунскія адносіны да абсталяваньня і прадукцыі —гэта тыя таемныя мэтады, якімі павёў барацьбу абнаглелы клясавы вораг.

Прагулы і зрыў працоўнай дысцыпліны зьяўляюцца сваяасаблівым відам раскраданьня грамадзкай сацыялістычнай маемасьці. І таму дэкрэт ураду аб барацьбе з прагуламі трэба ажыцьцяўляць з усёй бальшавіцкай дбайнасьцю і стараньнем, бо **«толькі ўважлівая пастаноўка справы ўліку і кантролю, толькі найсуровая арганізацыя і працоўная дысцыпліна прывядуць нас да сацыялізму»** (Ленін).

У сьвятле гэтых задач надзвычай вялікае значэньне павінен адыгрываць паход за асваеньне навейшай тэхнікі, прапанаваны перадавымі рабочымі гомельскіх прадпрыемстваў. Паход імя 4-й сэсіі ЦВК БССР павінен зьявіцца гэтым канцэнтруючым зьвяном у рабоце па аўладаньні тэхнікай, па барацьбе за прадукцыйнасьць працы і зьніжэньне сабекошту, які трэба насыціць штодзённай увагай усіх арганізацый і кожнага рабочага ў паасобку. У першую чаргу паход павінен паставіць ва ўсю глыбіню і шырыню пытаньне з укараненьнем тэхнічнага мінімуму. Гэта, зразумела, ня здымае з парадку дня задачу ўсебаковай кваліфікацыі рабочых і інжынэрна-тэхнічных працаўнікоў і асабліва востра ставіць пытаньне аб аўладаньні тэхнікай таго працэсу, на якім той ці іншы рабочы заняты. Паход за асваеньне тэхнікі павінен увабраць і ўцэлясьніць у сябе ўсю тую работу, якую павінны праводзіць прадпрыемствы ў галіне барацьбы за прадукцыйнасьць працы, за зьніжэньне сабекошту, за цьвёрдую жалезную дысцыпліну, за поўнае выкананьне народна-гаспадарчага пляну 1933 году—першага году другой пяцігодкі. Посьпех паходу будзе забясьпечаны толькі праз штодзённыя клопаты і кіраўніцтва партыйных арганізацый, праз мабілізацыю на гэтую справу ўсіх прафсаюзных, савецкіх і гаспадарчых арганізацый, усёй масы рабочых, а таксама рабочых саўгасаў і калгасьнікаў Савецкай Беларусі.

«Гавораць, што цяжка аўладаць тэхнікай. Няверна. Няма такіх крэпасьцей, якіх бальшавікі не маглі-б узяць. Мы вырашылі рад самых трудных задач. Мы ўзялі ўладу. Мы павярнулі серадняка на шлях сацыялізму. Самае важнае з пункту погляду будаўніцтва мы ўжо зрабілі. Нам засталося нямнога. Вывучыўшы тэхніку, аўладаць навукай. Калі мы зробім гэта, тады ў нас пойдуць такія тэмпы, аб якіх зараз мы ня можам і марыць. І мы гэта зробім, калі захочам гэтага па-сапраўднаму» (СТАЛІН).

На ўсю праектную магутнасьць

Рабочая кляса Савецкага Саюзу пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі і яе ленінскага ЦК на чале з тав. Сталіным ва ўпартай барацьбе з клясавымі ворагамі і іх паможнікамі — апартуністамі ўсіх калераў — пасьпяхова завяршыла пяцігодку ў чатыры гады.

Краіна ўступіла ў другую пяцігодку. Студзеньскі аб'яднаны пленум ЦК і ЦКК УсеКП(б), падводзячы вынікі першай пяцігодкі, вызначыў, што ў першым годзе другой пяцігодкі павінна быць зроблена [illegible] НА ПАЛЕПШАНЬНЕ ЯКАСЬЦІ ПРАДУКЦЫІ І ПАВЫШЭНЬНЕ ПРАДУКЦЫЙНАСЬЦІ ПРАЦЫ Ў ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ.

Пасьпяховае выкананьне задач, пастаўленых студзеньскім пленумам ЦК і ЦКК [illegible] выпусканай прадукцыі ў значнай ступені залежыць ад [illegible] ваньня на прадпрыемствах.

Як-жа справа на нашых фабрыках?

Падамо факты па абутковай прамысловасьці БССР.

Віцебская абутковая фабрыка на працягу [illegible] пляну. [illegible] прычыны [illegible] рабоях з [illegible] ку БелДРЭС'у, [illegible] насьць сыравіны [illegible] чай сілы... [illegible] гледзячы на [illegible] некаторы [illegible].

Досыць зірнуць [illegible] гэтага прадпрыемства [illegible] сапраўдную [illegible].

За сьнежань [illegible] толькі месяц [illegible] ня страчана [illegible] прастой абсталяваньня [illegible] ломкай машын [illegible] догляду за [illegible] тая лічба [illegible] тыцы фабрыкі [illegible] было ў касе [illegible] цярпела пра[illegible].

Барбарскі [illegible] ня на абутковых [illegible] раваць. Машыны [illegible] рыхах, як [illegible] даныя (да 1500 дэталяў) і неахайныя адносіны [illegible] шкодніцтвам.

Краіне недадана 144330 пар абутку

Паданы прыклад Віцебскай фабрыкі даволі яскрава [illegible] прарываў на [illegible] ныя адносіны [illegible] юцца на вы[illegible] меркаваць [illegible] рыкі. Пасьля [illegible] чалі зваротную [illegible] машын — [illegible].

Але гэта [illegible] справы.

Другі ня меншы [illegible] лывае ня толькі [illegible] колькасныя паказьнікі ўсёй прамысловасьці, гэта надзвычайна вялікая недагрузка абсталяваньня.

Недагрузка абсталяваньня трох абутковых фабрыкаў злачынная. Лічбы недагрузкі абсталяваньня ў запраектаваным пляне на першы квартал 1933 году астранамічныя.

Прабівачная машына на менскай абутковай фабрыцы па сваёй магутнасьці можа даць 2600 пар у зьмену, а дае (па пляне) 900. Машына па накладцы падэшвы можа даць 1620 пар у зьмену, а дае толькі 900.

Кожны дзень тры абутковыя фабрыкі запраектавалі недагрузку абсталяваньня на 1450 пар. На працягу кварталу фабрыкі недададуць краіне 114.330 пар абутку.

Па паасобных фабрыках становішча такое: Гомельская фабрыка недадае 600 пар у зьмену, да магутнасьці свайго абсталяваньня; менская — 400 пар і віцебская — 450 пар.

Самае злачыннае і горшае ў такой недагрузцы гэта тое, што лічба 114.330 пар запраектавана плянам. Такім чынам абутковыя фабрыкі запраектавалі, узаконілі недадачу прадукцыі.

Няскарыстаныя рэзэрвы

Калі ў трэсьце сабралі матар'ялы аб магутнасьці абсталяваньня і становішча яго па ўсіх трох фабрыках, дык выявілася, што некаторыя машыны, якія бязьдзейнічаюць на адным прадпрыемстве, могуць быць скарыстаны на другім. Высьветлілася таксама, што плянавая перакідка машын можа даць павышэньне прадукцыйнасьці працы, не гаворачы ўжо аб павялічэньні нагрузкі варштатаў наогул.

Высьветлілася таксама, што калі трэст [illegible] перакінуць лішнія маторы менскай абутковай фабрыкі на гомельскую, дык адміністрацыя менскай фабрыкі доўгі час цягнула перакідку і перакінула ня тыя маторы, якія патрэбны другой, гомельскай фабрыцы.

Тав. Молатаў у сваім дакладзе на аб'яднаным пленуме ЦК і ЦКК УсеКП(б) вызначыў задачы прамысловасьці ў першым годзе другой пяцігодкі, а ў якасьці аднэй з задач высунуў пытаньне аб скарыстаньні тэхнічнай рэканструкцыі нашай прамысловасьці.

«Тэхнічная рэканструкцыя нашай прамысловасьці скарыстоўваецца намі яшчэ вельмі нездавальняюча, мы маем ВЯЛІКІЯ РЭЗЭРВЫ для хуткага палепшаньня справы, наша прасоўваньне ў справе аўладаньня тэхнікай хутка можа даць значныя рэзультаты».

Гэтыя вялікія рэзэрвы нескарыстаны на абутковых прадпрыемствах БССР.

„Ад аварыі да аварыі"

Як-жа пастаўлены догляд за абсталяваньнем?

Як справа з плянава - папераджальным рамонтам?

У свой час на віцебскай фабрыцы быў уведзены плянава - папераджальны рамонт. Але яго скасавалі. Скасавалі «з-за адсутнасьці манцёраў». Гэтая «матываўка» лішні раз характарызуе адносіны да абсталяваньня на абутковых фабрыках БССР.

Аднойчы на ўсіх абутковых фабрыках была ўведзена так званая прэміяльная сыстэма для рамонтных брыгад. Пры гэтай сыстэме пры меншай колькасьці аварый быў зацікаўлены толькі манцёр, бо ён атрымліваў пэўны процант за спраўнасьць машын.

Фабрыкі вельмі хутка адмовіліся ад гэтага мэтаду выключна з-за «нерэнтабельнасьці».

Ня гледзячы на тое, што і такі мэтад невычарпальны, што ён у некаторай ступені аслабляе адказнасьць рабочага за машыну, усё-ж догляд за варштатам быў лепшы.

Скасаваная прэміяльная сыстэма ня была заменена другой. Засталося ўсё па-старому — «ад аварыі да аварыі».

Рамонт у „вопытным парадку"

Ня гледзячы на тое, што аб плянава - папераджальным рамонце загад Наркамлегпрому быў спушчаны ў трэсты і на прадпрыемствы абутковай прамысловасьці, але да яго рэалізацыі прыступілі зусім нядаўна. Чамусьці абутнікі парашылі арганізаваць плянава - папераджальны рамонт у «вопытным парадку» толькі на менскай абутковай.

Некалькі слоў аб пашпартызацыі. Пашпартызацыя на абутковых фабрыках афіцыйна праведзена. Кожная машына мае свой пашпарт, у якім можна бачыць яе твар. Але на жаль пашпартызацыя ня легла ў аснову плянава - папераджальнага рамонту.

Дрэнна таксама з запаснымі часткамі. Фабрыкі робяць заяўкі на запасныя часткі толькі ў выпадку аварый. Так было з аднэй машынай на віцебскай абутковай фабрыцы. Толькі зараз работнікі трэсту па трывожнай паперцы ад фабрыкі выяжджаюць у Маскву шукаць запасныя часткі.

Ёсьць больш цікавае становішча. На аднэй нарадзе пры трэсьце, калі ўсе дырэктары абутковых прадпрыемстваў сустрэліся, высьветлілася, што гомельская абутковая фабрыка наладзіла выпуск запасных частак у сябе на фабрыцы. Фабрыка выпускала нават такія часткі, якія раней прывозіліся з-за межаў. І дзіўна будзе, калі сказаць, што аб гэтым астатнія фабрыкі ня ведалі і часам прастойвалі з-за адсутнасьці гэтых частак.

На некаторых абутковых фабрыках існуюць тэхнічныя гурткі. Але характарна, што ні адзін гурток ні разу не правёў заняткаў па тых машынах, якія мае фабрыка. У тэхнічных гуртках гавораць аб тэхніцы наогул, але не прыстасоўваюць праграмы да характару таго абсталяваньня, на якім фабрыка працуе.

Уключыліся ў паход

Становішча на абутковых прадпрыемствах з доглядам абсталяваньня, з максымальным яго скарыстаньнем, з аўладаньнем новай тэхнікай вельмі цяжкае.

Усё гэта лішні раз падкрэслівае неабходнасьць карэннага пералому ў гэтым пытаньні. Трэба ўспомніць словы тав. Молатава, што «нескарыстаных рэсурсаў у нас шмат. Трэба толькі разгарнуць па-бальшавіцку барацьбу за асваеньне новых заводаў і новай тэхнікі, за палепшаньне арганізацыі працы, за ўмацаваньне працоўнай дысцыпліны».

Зусім нядаўна адбылася нарада дырэктароў абутковых і скураных фабрык і заводаў, на якой абгаварвалася гэтае пытаньне. НАРАДА АДНАДУШНА ПАСТАНАВІЛА ЎКЛЮЧЫЦЦА Ў ПАХОД ПА АСВАЕНЬНЮ НОВАЙ ТЭХНІКІ, ЗА ДОБРЫ ДАГЛЯД АБСТАЛЯВАНЬНЯ.

Абутковыя прадпрыемствы СССР, скурзаводы павінны пакласьці ў аснову работы рашэньні аб'яднанага пленуму ЦК і ЦКК УсеКП(б), карэнным чынам зьмяніць свае адносіны да догляду і скарыстаньня абсталяваньня, як важнейшай умовы ўзьняцьця прадукцыйнасьці працы і выкананьня пляну 1933 году.

Б. БР-КІ.

Чырвоная вагранка

за паход па асваеньні новай тэхнікі імя сэсіі ЦВК БССР

Наш завод таксама прышоў да другой пяцігодкі з вялікімі посьпехамі. Гадавая праграма апошняга году першай пяцігодкі заводам скончана 24 сьнежня 1932 году на 100,4 проц. Амаль кожны рабочы заводу—ударнік. З 724 працуючых рабочых 591—ударнік. Гаспадарчы разьлік усё мацней і мацней з кожным месяцам укараняецца на заводзе. У нас 11 гаспадарча-разьліковых брыгад, 27 варштатаў і 6 горнаў. 118 рабочых ахоплены гаспразьлікам, кожны з іх перавыконвае сваё заданьне на 25—30 проц.

Гаспразьлік даў заводу 40 тыс. руб. эканоміі. Правільнае выдаткаваньне зарплаты дало заводу эканомію на фондзе зарплаты ў 94 тыс. руб.

Змагаючыся за аўладаньне тэхнікай на заводзе праведзена абавязковая здача тэхмінімуму.

У першым квартале 1933 году мы павінны змагацца за выпуск 200 штук помпаў «Вэртынгтон», бронзавай арматуры на 37 тыс. руб., 1800 кандэнсацыйных гаршкоў № 1 і 1800 шт. № 2, масьлянак Штаўфэра на 71.700 руб., запарнікаў Герца—20 шт., заказаў для чорнай мэталюргіі на 295 тыс. руб. і прадметаў шырспажыву на 35 тыс. руб.

Цэнтральнае зьвяно ў барацьбе за плян першага году другой пяцігодкі — гэта павышэньне прадукцыйнасьці працы, зьніжэньне сабекошту, іначай кажучы, усебаковая барацьба за якасныя паказьнікі.

Выкананьне гэтых задач нямысьліма без барацьбы за асваеньне той магутнай новай тэхнікі, якую стварыла першая пяцігодка.

Для ажыцьцяўленьня гэтай задачы, задачы асваеньня новага абсталяваньня новай тэхнікі у 2-ю гадавіну прамовы т. Сталіна абвяшчаем паход за асваеньне новай тэхнікі, за ўзорнае становішча абсталяваньня.

Паход павінен праходзіць пад лёзунгам—ніводнай хворай, машыны ніводнага бруднага варштату, за скарачэньне прастояў абсталяваньня ў рамонце, за высокую якасьць рамонту абсталяваньня, за ўвядзеньне сапраўднага плянава-папераджальнага рамонту, за ўзьняцьце тэхнічнай кваліфікацыі рабочых.

Выходзячы з гэтага мы абавязваемся:

1. **Дамагчыся поўнай загрузкі абсталяваньня да праектнай магутнасьці варштату.**
2. **Укараніць пашпартызацыю і на яе грунце плянава-папераджальны рамонт.**
3. **Сыстэматычна праводзіць чыстку абсталяваньня.**
4. **Павысіць прадукцыйнасьць працы, палепшыць якасьць выпускаемай прадукцыі, дамагаючыся зьніжэньня браку.**
5. **Устанавіць кантроль за змазкай і чысткай машын. Павялічыць жыцьцё варштатаў і машын.**
6. **Здача ўсімі рабочымі тэхмінімуму.**

Паход абвяшчаем імя сэсіі ЦВК БССР і пачынаем яго ў дзень адкрыцьця сэсіі.

Заклікаем усе фабрыкі і заводы БССР уключыцца ў гэты паход.

Рэдакцыя шматтыражкі заводу «Пралетары», «Чырвоная вагранка».

Я прапаную спараную адказнасьць за варштат

Слова старшага мэханіка

Задача ўзьняцьця прадукцыйнасьці працы, высунутая партыяй і ўрадам, як актуальнейшая задача першага году другой пяцігодкі, ня можа быць вырашана без арганізацыі добрага і правільнага догляду за абсталяваньнем, без канчатковай ліквідацыі абязьлічкі машын.

Праз два гады на парозе першага году другой пяцігодкі тав. Сталін высунуў перад усёй краінай новую задачу—задачу асваеньня навейшай тэхнікі.

Я—старшы мэханік Гомельскай швейнай фабрыкі «Камінтэрн»,—зусім адкрыта прызнаюся, што на нашай фабрыцы адносіны да імпартнага і савецкага абсталяваньня вельмі дрэнныя.

Я са свайго боку ў адказ на прамову тав. Сталіна заклікаю ўсю фабрыку ўключыцца ў паход за асваеньне новай тэхнікі імя сэсіі ЦВК БССР, абвешчаны заводам «Пралетары», і ўношу такую прапанову:

Ў мэтах ліквідацыі абязьлічкі ў абсталяваньні арганізаваць спараную адказнасьць за варштат.

У чым тут справа?

Я лічу, што асноўны стрыжань гэтай спаранай адказнасьці павінен быць накшталт спаранай на чыгуначным транспарце.

Па сутнасьці прымацаваньне да варштатаў—гэта ня новая справа. Новае ў маёй прапанове заключаецца, ў тым, што спараная адказнасьць прадугледжвае:

1. **Перадачу варштату паміж спаранымі рабочымі дзьвюх зьмен і аднолькавая адказнасьць за варштат.**
2. **Прысутнасьць пры рамонце варштату.**
3. **Змазка і эканомія змазачных матар'ялаў.**
4. **Улік максымальнага скарыстаньня магутнасьці варштату.**
5. **Адказнасьць за няплянавы рамонт і г. д.**

Старшы мэханік Гомельскай швейнай імя Камінтэрну БЕЛКІН.

Парторг брыгады па зборцы сьвідравальных варштатаў тав. ГОЛУБ за работай на сьвідравальным варштаце.

Сьвідравальны № 2500

Р. Барысаў

Вось ён стаіць—высокі, стройны, з тонкім станам, прыгожа схіліў галоўку з доўгім бліскучым шпіндэлем да дыскавага стала, быццам цудоўны будаўнік цэліцца сваёй дзюбай у доўгачаканую здабычу. Галінастая станіна, грацыёзна згінаючыся, моцна апіраецца на чыгунную пліту. Адчуваецца, што ня гледзячы на ўсю сваю грацыёзнасьць і тонкія абрысы закругленых ліній, ён цьвёрда стаіць на сваім фундамэнце, як і сьлед народжанаму на савецкім заводзе. Ступенчатыя шківы, што ўпрыгожваюць яго зьверху і зьнізу, яшчэ ня маюць рэменя. Ня зьвязаны ён яшчэ моцным пасам з электраматорам. Але ён гатоў, зусім гатоў—юбіляр савецкіх будняў, творчасьць бальшавіцкіх рук—**сьвідравальны варштат № 2500** машынабудаўнічага заводу імя Варашылава. Варта толькі апрануць яго ў рамяні, уключыць рубільнік электраматора, націснуць нагой на пэдаль і стальное сьвярло пачне сьвідраваць дзіркі розных разьмераў у жалезных і чыгунных дэталях сотняў і тысяч варштатаў і машын, што выпускаюцца машынабудаўнічай прамысловасьцю Савецкага Саюзу.

Скромны юбілей. Маленькае, амаль няпрыкметнае зьвяно ў доўгім ланцугу дасягненьняў і перамог савецкай прамысловасьці за першую пяцігодку. Што юбіляр у параўнаньні з тымі тысячамі самых складаных варштатаў і машын, якія выпускаюцца нашымі машынабудаўнічымі заводамі? Ці-ж можна нават параўнаць, скажам, блюмінг або магутную турбіну са сьвідравальным варштатам заводу імя Варашылава? Ды і сам завод імя Варашылава далёка ступіў за чатыры гады першай пяцігодкі. Завод зараз выпускае куды больш складаныя варштаты, чым гэты сьвідравальны, напрыклад, такарныя, куды больш складаныя машыны, напрыклад, тарфяныя, камнядрабілкі «АКМЭ», цэнтрафугі для крухмальнага абсталяваньня і г. д. Завод зараз асвойвае другі сьвідравальны варштат, больш магутны (да 40 мм сьвідраваньня замест 25 мм) і ў шмат разоў больш складаны. Завод выраблае зараз сушыльныя барабаны, скрубэры, барэльеты для мэталюргічнай, коксахімічнай прамысловасьці, у параўнаньні з якім (скрубэр, напрыклад, мае вышыню 38 мэтраў) наш юбіляр здаецца пігмеем.

Тым ня менш, юбілей выдатны. Таксама, як у любой машыне кожная шрубка мае сваё прызначэньне, так сьвідравальны варштат заводу імя Варашылава грае вядомую ролю пры абсталяваньні машынабудаўнічых прадпрыемстваў, пачынаючы са звычайнай мэханічнай майстэрні і канчаючы буйнейшымі гігантамі. Дзе, якія заводы набылі сьвідравальны варштат заводу імя Варашылава? Лягчэй адказаць на пытаньне—**якія заводы яго ня маюць?** Кіраўнікі заводу імя Варашылава ня могуць адразу назваць прадпрыемства, якое **ня мае** сьвідравальнага варштату з маркай заводу «Энэргія» (старая назва) або імя Варашылава.

— Наш сьвідравальны варштат знойдзеце на Магнітабудзе, Кузьнецкбудзе, Краммашбудзе, на Дняпроўскім камбінаце, на Харкаўскім трактарным, на трактарным у гор. Горкі, на «Шарыкападшыпніку», на Тагільскім заводзе, на буйнейшых коксахімічных гігантах Поўначы, на заводах Масквы, Ленінграду і г. д.

Калі ў Маскве, у машынабудаўнічых сфэрах заходзіць іншы раз гутарка аб заводзе імя Варашылава, дык звычайна той ці іншы кіраўнік украінскага або ўральскага гіганту пытае:

— Завод «Энэргія»? Гэта які? Той самы, што робіць сьвідравальныя варштаты? Ведаем, ведаем. Ваш варштат ёсьць і на нашым заводзе...

Завод стаў папулярным дзякуючы сьвідравальнаму варштату, завод моцна заняў сваё месца сярод іншых прадпрыемстваў варштатабудаўніцтва дзякуючы юбіляру.

2500 сьвідравальных варштатаў разышліся па ўсёй неабсяжнай Савецкай краіне, уносячы сваю скромную лепту ў індустрыялізацыю сацыялістычнай прамысловасьці, у будаўніцтва сацыялізму.

Адсталая акраіна царскай вотчыны, якой была Беларусь, хутка крочыць наперад па шляху індустрыялізацыі і электрыфікацыі дзякуючы брацкай дапамозе ўсяго Савецкага Саюзу. Беларусь пабудавала дзесяткі магутных прадпрыемстваў і дзеліцца з іншымі рэспублікамі Саветаў прадукцыяй сваёй вольнай творчай працы. Ці-ж ня радасьць, ня вышэйшае шчасьце, якое толькі можа быць на зямлі, сьвядомасьць таго, што мы, пралетары Савецкай Беларусі, можам даць сёе-тое патрэбнае, карыснае нашым сацыялістычным гігантам?

**

Нараджэньне сьвідравальнага варштату № 1 адбылося ў абстаноўцы падрыхтоўкі да першай пяцігодкі. Ішоў 1928 год. Завод «Энэргія» тады яшчэ быў рамонтным заводам і абслугоўваў растучую прамысловасьць БССР. Нагрузку завод меў нераўнамерную: у летні час, у сувязі з разгортваньнем новага будаўніцтва і ўзмоцненым рамонтам старых прадпрыемстваў, у яго было вельмі шмат работы, за тое ўзімку, прыблізна з 1 студзеня да мая завод шукаў сабе работы. Зразумела, што раўнаньне на сэзонныя работы трэсла завод, як у ліхаманцы, пазбаўляла ў далейшым усякіх пэрспэктыў на разьвіцьцё. Далёкабачныя кіраўнікі заводу, перадавыя рабочыя моцна думалі над тым, чым-бы заняцца заводу, якую работу пасур'ёзней для яго знайсьці.

І вось, майстру мэханічна-зборачнага цэху тав. **Ерынгрозу** (зараз займае пост тэхнічнага дырэктара) прышла ў галаву ідэя: пачаць сэрыйны выпуск **сьвідравальных варштатаў.** Чаму іменна сьвідравальных варштатаў? Разьлік быў просты. Сьвідравальны варштат—найбольш ходкі варштат, значыць попыт забясьпечаны. Нават калі патрэбна будзе пашырэньне самога заводу «Энэргія»—наяўнасьць уласнага сьвідравальнага варштату адыграе вялікую ролю ў абсталяваньні. Нарэшце, варштатабудаўніцтва ўзмоцніць сувязь заводу з усесаюзным машынабудаўнічым трэстам (УМБТ), які бясспрэчна пойдзе насустрач заводу ў задавальненьні яго вытворчых патрэб.

Разьлік апраўдаўся цалкам. Уласныя варштаты (спачатку сьвідравальныя, потым і такарныя) аказалі рашаючы ўплыў на лёс заводу. Зараз завод імя Варашылава **на 50 проц.** прыблізна абсталяваны **ўласнымі варштатамі.** Дзякуючы ўласным варштатам завод перагнаў рад іншых буйных мэталазаводаў БССР.

Вялікую ролю адыграў і выбар удалай мадэлі сьвідравальнага варштату—нямецкай фірмы «ВЭБЭ». Некалькі ўдасканаліўшы яе, унёсшы рад канструкцыйных зьмен, рабочыя заводу прыступілі да масавага выпуску сьвідравальных варштатаў. УМБТ спачатку вельмі недаверліва аднёсься да прапановы заводу—зрабіць некалькі сотняў варштатаў. Але знаёмства з першым-жа варштатам паказала, што завод «Энэргія» са сваёй задачай справіцца. І УМБТ перадаў заводу першы заказ на **200 варштатаў.** Гэта было напярэдадні першай пяцігодкі—у канцы 1928 гаспадарчага году. На другі год пяцігодкі завод ужо атрымаў заказ на **360 варштатаў**, на трэці год—на **750** і на чацьверты—на **1200.** Штогод рост амаль **у два разы.** Такія бальшавіцкія тэмпы работы!

Да ўсіх якасьцяў варштату (за чатыры гады завод не атрымаў **ні аднэй рэклямацыі)** трэба дадаць яго таннасьць. Продажная цана варштату—630 рублёў. Такі-ж імпартны варштат каштуе столькі-ж, але **ў залатой валюце.** 2500 варштатаў—гэта звыш 1,5 мільёнаў залатых рублёў, з эканомленых пралетарскай дзяржаве. Больш таго, яшчэ ў 1931 годзе некаторая колькасьць сьвідравальных варштатаў заводу імя Варашылава была **экспартавана,** у 1932 годзе—колькасьць экспартаваных сьвідравальных варштатаў павялічылася **ў два разы.**

Юбіляр моцна адваяваў сваё месца пад сонцам.

**

Некалькі слоў аб людзях, аб творцах сьвідравальнага варштату, аб тых, чыімі рукамі ўзводзіцца будынак сацыялізму ў СССР.

Першыя тры сьвідравальныя варштаты сабраў брыгадзір тав. **Фурсэвіч**—цяпер машыніст паравозу. Потым гады паўтара брыгадзірам быў **т. Паўлоўскі**—зараз майстар рамонтнага цэху.

Доўга працаваў над сьвідравальным варштатам сьлесар **Доўнар.** Шмат залежыць ад «першых рук». Сапраўды, Фурсэвіч, Паўлоўскі ўнесьлі шмат рацыяналізатарскіх мерапрыемстваў, шмат удасканаленьняў.

Зараз сьвідравальны варштат робіць чалавек 85 розных спэцыяльнасьцяй і кваліфікацый. Большасьць з іх **камсамольская і беспартыйная моладзь,** выхаваньнікі прафшкол, ФЗУ, ЦІТ'у. Сьвідравальны варштат неаднокраць быў сьведкай упартай, бальшавіцкай штурмавой работы. Такім, напрыклад, штурмавым месяцам быў **сьнежань,** калі зборачная брыгада дала рэкордную лічбу—**104 варштаты замест 99 адпаведна праграмы.**

Работа літаральна кіпела. Паводле ініцыятывы камсамольца **Фельдмана** разгарнулася сацыялістычнае спаборніцтва. Фельдман—зборка рычагоў—выклікаў групу галовак, верхніх і ніжніх валікаў. Група ніжніх валікаў выклікала групу шпіндэляў, скрынкі і кранштэйна. Усе абавязаліся выканаць прамфінплян, не рабіць прагулаў, палепшыць якасьць работы. Штодзённа ўважліва сачыла за вынікамі сацыялістычнага спаборніцтва. І калі за першую дэкаду брыгада ня здала ніводнага варштату, яна забіла трывогу.

Тармазіў зборку такарны цэх. Там не хапала людзей. Апрача таго, 8-10 вядучых варштатаў былі ў рамонце. У адным папсаваўся матор, у другім—імпартным № 102—па віне токара **Каца** зламалася шасьцярня, 2 варштаты проста знасіліся і г. д.

На заклік партарганізацыі адгукнуліся ўдарнікі, перадавыя рабочыя, сьвядомыя пралетары, гарачая моладзь. Трое хлапцоў 41-га варштату, які вырабляе шпіндэлі—найбольш адказную дэталь у сьвідравальным варштаце,—сакратар партячэйкі 2-й групы **Кандрашоў** і беспартыйныя **Хаткоўскі і Мінц** узялі на сябе абавязацельства працаваць **за чатырох,** але фактычна зрабілі работу **за сямярых,** выканаўшы праграмнае заданьне **чатырох на 178 процантаў.**

17-ці гадовы фабзавучнік, камсамолец Сынькоўскі, працуючы яшчэ толькі 6 гадзін, як падлётак, пастаўлены на месца звольненага прагульшчыка Ляха—выраблаяць чарвякі—даў **188 проц.** заданьня, пакрыўшы месячнае адставаньне па выпуску гэтай дэталі.

Сакратар ячэйкі першай групы тав. **Верын,** яго таварышы па варштаце № 102а **Раханскі і Марозаў**—прышлі ў дапамогу паламанаму варштату № 102 і ня толькі забясьпечылі поўнасьцю сьнежаньскую праграму станінамі і кранштэйнамі, але і далі добры запас іх на студзень.

Такімі-ж тэмпамі працавала зборачная брыгада тав. **Якубсона.** 18-гадовы Нядзьвецкі - патомственны пралетары (бацька таксама на заводзе)—на зборцы кранштэйнаў—цэлы месяц замяняў хворага таварыша, працаваў **за дваіх,** выканаў абодвы заданьні—і сваё і таварыша—і рашуча адмовіўся ад дапамогі, якую яму хацелі даць.

Камсамолец **Фельдман** — ініцыятар сацыялістычнага спаборніцтва—датэрмінова скончыў сваю работу і пайшоў на дапамогу сьвідравальшчыкам. Тое самае зрабіў парторг—работніца **Голуб.** Роўна, спакойна працаваў 20-гадовы **Шчорс** і добра справіўся са сваім заданьнем.

На ўсіх вузкіх вучастках камуністы і камсамольцы былі ўперадзе, усе патрабаваньні адміністрацыі выконвалі хутка, бяз спрэчак і агаворак, хоць некаторыя работы былі па кішэні.

Не апошнюю ролю ў штурме адыграла чоткае кіраўніцтва групавога майстра **Міньковіча**—выхаваньніка заводу, вылучэнца, грамадзкага работніка, гібкасьць зьменнага майстра **Драгуна**—старога рабочага, героя пяцігодкі, які шпарка перакідваў варштаты з аднэй дэталі на другую, стараннасьць старэйшага брыгадзіра зборачнай брыгады **Якубсона,** які ў рашаючую мінуту, калі зборка затрымалася, сам стаў на здачу варштатаў.

Так былі зроблены 104 варштаты ў сьнежні.

Зборачная брыгада за сьнежаньскі штурм атрымала пераходны заводзкі сьцяг і прэмію ў 500 руб. Трохкутнік брыгады ўзнагароджаны вымяральнымі прыладамі. Але гэта ня так ужо важна. Важна тое, што і сьлесары, токары, і кіраўнікі, **ня гледзячы на сваю моладасьць, на свой невялікі рабочы стаж,** даказалі поўную рэальнасьць праграмы, даказалі чаго можна дамагчыся, калі за справу бяруцца сапраўды па-ўдарнаму.

**

Першую сваю пяцігодку варашылаўцы выканалі. У сваім рапарце напярэдадні другой пяцігодкі яны абяцалі— «ў далейшым, пад кіраўніцтвам ленінскай партыі змагацца за бальшавіцкія тэмпы, за далейшыя перамогі ў другой пяцігодцы—пяцігодцы пабудовы бясклясавага грамадзтва».

У дзень выпуску юбілейнага 2500 сьвідравальнага варштату трэба пажадаць варашылаўцам новых перамог на фронце аўладаньня тэхнікай машынабудаўніцтва, асваеньня новых яшчэ больш складаных варштатаў і машын і поўнага выкананьня ўказаньня тав. Сталіна:

На здымках—зьверху ўніз: тав. ПАЎЛОЎСКІ—адзін з першых творцаў сьвідравальнага варштату, т. т. ШЧОРС, ФЕЛЬДМАН, ЛІХАДЗІЕЎСКІ— маладыя ўдарнікі зборачнай брыгады.

Актыўныя змагары за сьвідравальны варштат—зьлева направа: зьменны майстра ДРАГУН, брыгадзір зборачнай брыгады ЯКУБСОН, групавы майстра МІНЬКОВІЧ, тэхнічны дырэктар ЕРЫНГРОЗ, малады ўдарнік—прафорг зборачнай брыгады — ГРЫБ.

Аб народна-гаспадарчым пляне Саюзу ССР на 1933 год— першы год другой пяцігодкі

Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР

[illegible]

...вароце.

КУЛЬТУРНАЯ база непарыўна пашыралася, шпарка расьлі тэхнічныя кадры. Пісьменнасьць насельніцтва ўзьнялася да 90 проц.

У адносінах жыцьцёвага ўзроўню рабочае клясы і працоўных мас вёскі ў СССР ёсьць буйныя дасягненьні.

Колькасьць рабочых і служачых ва ўсіх галінах народнае гаспадаркі, кіраўніцтва і культурнага будаўніцтва за пэрыяд пяцігодкі ўзрасла ў два разы, дасягнуўшы больш 22 млн. чалавек, прычым колькасьць рабочых і служачых прамысловасьці, прадпрыемстваў транспарту, сельска-гаспадарчых прадпрыемстваў, прадпрыемстваў сувязі, будаўніцтва, гандлю, грамадзкага харчаваньня і камунальнай гаспадаркі ўзрасла за чатыры гады з 8,3 млн. да 18 млн. чалавек. Сыстэматычна з году ў год расла заработная плата. У чатыры разы павялічыўся фонд сацыяльнага страхаваньня рабочых і служачых. Буйнейшай перамогай рабочай клясы СССР зьяўляецца пераход прамысловасьці на 7-гадзіны рабочы дзень. Зьнішчэньне БЕСПРАЦОЎЯ ў Савецкім Саюзе і ліквідацыя няўпэўненасьці ў заўтрашнім дні сярод рабочых зьяўляецца вялізарнейшай заваёвай СССР і сьведчыць аб карэнным палепшаньні матар'яльнага становішча працоўных.

У вёсцы дасягнуты ахоп калгасамі амаль усёй беднаты, падрыў на гэтай аснове расслаеньня сялянства на заможных і незаможных і ЗЬНІШЧЭНЬНЕ ў сувязі з гэтым ЗЬБЯДНЕНЬНЯ І ПАЎПЭРЫЗМУ.

У той час, як за ўвесь пэрыяд першай пяцігодкі народная гаспадарка СССР з году ў год ішла па шляху шпаркага ўздыму, эканамічны крызіс у капіталістычных краінах з кожным годам усё больш паглыбляўся, захапіўшы і прамысловасьць, і сельскую гаспадарку, і транспарт, і гандаль, і фінансавую сыстэму. Крызіс, які пачаўся 3½ гады таму назад, дасягнуў нябывалай вострасьці, захапіў усе без...

[illegible]

...пяцігодкі звязваецца ... далейшага магутнага росту прадукцыйных сіл народнае гаспадаркі СССР. Выходзячы з гэтага Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюзу ССР па народна-гаспадарчым пляне НА 1933 год.—першы год другой пяцігодкі, ПАСТАНАЎЛЯЕ:

I. Па прамысловасьці

1. Вызначыць прырост валавой прадукцыі [illegible] прамысловасьці [illegible] да 1932 году, [illegible] індустрыі (група «А»)—21,2 проц. і па лёгкай прамысловасьці (група «Б»)—10,5 проц.

2. Зацьвердзіць наступныя вытворчыя заданьні па важнейшых галінах прамысловасьці:

[illegible] энэргіі	16300000000 клв. гадзін
[illegible]	84200000 тон
[illegible]	24400000 тон
[illegible]	9000000 тон
[illegible]	8950000 тон
[illegible]	6255000 тон
[illegible]	885000 тон
[illegible] пракаце [illegible] (у цэнах 1926-27 г.)	6535000000 руб.
[illegible]	60500 штук
[illegible]	40000 штук
[illegible]	1175 штук
[illegible]	34400 штук
[illegible] прамысловасьці (у цэнах 1926-27 г.)	1839000000 руб.
[illegible] шырокага спажываньня па НКЦяжпрому (у цэнах 1926-27 г.)	5800000 0 руб
[illegible] (у цэнах 1926-27 г.)	880000000 руб.
[illegible] тканіны	2750000000 мэтраў
[illegible]	81500000 пар
[illegible] прамысловасьці (у цэнах 1926-27 г.)	7700000000 руб
[illegible] НКЛесу (у цэнах 1926-27 г.)	2072000000 руб.
[illegible] (у пяц. цэнах 1932 г.)	7920000000 руб.

[illegible] руб. Прадугледзець увод у эксплёатацыю 70 новых каменна-вугольных шахт агульнай магутнасьцю ў 38,8 млн тон і заканчэньне работ па дапрацоўцы 148 шахт агульнай магутнасьцю ў 69,8 млн тон.

Па электрабудаўніцтве давесьці агульную магутнасьць раённых электрастанцый у канцы году да 3.440.000 квт, а па ўсіх дзеючых электрастанцыях краіны давесьці магутнасьць у канцы году да 5.700.000 квт з уводам у эксплёатацыю новых магутнасьцяй на 1.100.000 тыс. квт.

[illegible] на аснове асваеньня новых заводаў, новага абсталяваньня на рэканструяваных прадпрыемствах і лепшага скарыстаньня новай тэхнікі.

У адпаведнасьці з гэтым устанавіць рост прадукцыйнасьці працы па прамысловасьці ў 14 проц., у адносінах да сярэдня-гадовай 1932 г., у тым ліку:

Па прамысловасьці НКЦяжпрому 16,5 проц.

Па прамысловасьці НКЛегпрому 12 проц.

Па прамысловасьці НКЛесу 18,1 проц.

Па прамысловасьці НКСнабу 16,6 проц.

5. Вызначыць зьніжэньне сабекошту прамысловай прадукцыі ў 3,9 проц. супроць сярэдня-гадовага сабекошту 1932 г., у тым ліку:

Па НКЦяжпроме 5 проц.
Па НКЛёгпроме 3 проц.
Па НКСнабе 4 проц.
Па НКЛесе 1,2 проц.

Абавязаць усе наркаматы і гаспадарчыя ўстановы забясьпечыць зьніжэньне фактычных норм выдатку апалу мэталяў і сельска-гаспадарчай сыравіны як у вытворчасьці, так і ў будаўніцтве і ўстанавіць абавязковыя нормы выдатку гэтых матар'ялаў, якія прадугледжваюць эканомію, ў параўнаньні з 1932 годам. ня менш 10 проц. мэталю ў вытворчасьці і ў будаўніцтве і ня менш 9 проц. скарачаньня норм выдатку апалу.

6. Устанавіць лік рабочых, служачых, занятых у буйнай дзяржаўнай і каапэрацыйнай прамысловасьці, у 6.543 тыс. чалавек.

7. Устанавіць рост зарплаты, у параўнаньні з сярэднягадовай зарплатай папярэдняга году, для рабочых і служачых буйнай дзяржаўнай і каапэрацыйнай прамысловасьці, на 9,3 проц. і ў адпаведнасьці з гэтым вызначыць гадавы фонд зарплаты рабочых і служачых гэтай прамысловасьці ў 10320 млн. руб., г. зн. павялічыць фонд зарплаты на 1060 млн руб. у па...

[illegible]

II. Па сельскай гаспадарцы

[illegible]

3. Вызначыць валавую прадукцыю 1933 г. па зярнёвых культурах у 802 млн цнт, на бавоўне-сырцы ў 14,3 млн цнт, па лёне (валакне)—5,5 млн цнт, па цукровых буракох—120 млн цнт, па сланечніку—22 млн цнт.

4. Забясьпечыць у 1933 г. снабжэньне сельскай гаспадаркі сродкамі вытворчасьці ў наступных разьмерах:

а) трактарамі ня менш 870 тыс. конскіх сіл—усе уласнай вытворчасьці.

б) сельска-гаспадарчымі машынамі ды інвэнтаром на суму 550 млн руб.

5. Давесьці колькасьць галоў жывёлы ў дзяржаўных, жывёлагадоўчых аб'яднаньнях і ў калгасных фэрмах:

Па буйнай рагатай жывёле: саўгасы—2250 тыс. галоў, таварныя фэрмы да 6000 тыс. галоў;

Па каровах: саўгасы да 1162 тыс. галоў. таварныя фэрмы—да 2500 тыс. галоў;

Па сьвіньнях: саўгасы—да 1150 тыс. галоў, таварныя фэрмы—да 2500 тыс. галоў;

Па авечках: саўгасы—да 4340 тыс. галоў, таварныя фэрмы—да 6205 тыс. галоў.

6. Абхоп капітальных укладаньняў у сельскую гаспадарку па сацыялістычным сэктары вызначыць у 2,147,7 млн руб.

III. Па транспарту і сувязі

1. Вызначыць агульны разьмер капітальных работ па чыгуначным, водным, дарожным і паветраным транспарце ў 2.941,1 млн руб. з абавязковым увядзеньнем у эксплёатацыю большай часткі чыгуначнай магістралі Масква-Данбас і ўсёй другой каляі магістралі Кузьнецк-Магнітагорск.

Прадугледзець у пляне разьвіцьцё будаўнічых работ па чыгуначных лініях, якія неабходны для асваеньня новых натуральных багацьцяў (Караганда-Коўнрад, Ташкент, Альма-Алык, Ткварчэльская Ветка і г. д.).

Па дарожным транспарце прадугледзець, побач з будаўніцтвам магістральных шляхоў, усямернае разьвіцьцё сеткі, пад'ездных шосавых дарог для сувязі прамысловых прадпрыемстваў з чыгуначнай сеткаю і буйнымі цэнтрамі.

2. Разьмеры грузазвароту па чыгуначным транспарце вызначыць у 300 млн тон і вызначыць сярэдня-сутачную пагрузку ў разьмеры 58 тыс. вагонаў. Аб'ём перавозак па водным транспарце вызначыць: па рачным у разьмеры 77 млн тон, па марскім—58 млн тон.

3. Вызначыць колькасьць рабочых і служачых па чыгуначным транспарце ў 1494 тыс. чалавек. а па водным транспарце—246 тыс. чалавек.

Рост заработнай платы па чыгуначным транспарце вызначыць на 7 пр., а на водным транспарце на 7,5 проц.

4. Вызначыць рост работы сувязі на 23 проц. супроць папярэдняга году, прапанаваўшы Народнаму Камісарыяту Сувязі дабіцца рашучага пералому ў справе палепшаньня якасьці работы сувязі.

Рост заработнай платы для работнікаў сувязі ўстанавіць на 10,6 проц. да сярэдняга гадавога ўзроўню 1932 г.

IV. Па камунальнай і жыльлёвай гаспадарцы

Зацьвердзіць агульны аб'ём капітальных укладаньняў у гарадзкое жыльлёвае будаўніцтва па аграмаджаным сэктары народнай гаспадаркі ў 1.472 млн руб. і ў камунальную гаспадарку і дабрабыт 695 млн руб.

V. Па таваразвароце і вырабе тавараў шырокага спажываньня

Вызначыць разьмер раздробнага таваразвароту аграмаджанага гандлю разам з грамадзкім харчаваньнем у дзейнічаючых раздробных цэнах у 49 млрд руб.

2. Устанавіць таварную прадукцыю па вырабе прамысловых тавараў шырокага спажываньня ў разьмеры 23,4 млрд руб. у дзеючых адпускных цэнах, што дасьць рост на 13,6 проц. супроць папярэдняга году.

3. У мэтах забясьпечаньня далейшага разгортваньня прамысловасьці па вырабе прадметаў шырокага спажываньня ўстанавіць аб'ём капітальных работ па лёгкай прамысловасьці (група «Б») у разьмеры 1581,5 млн руб., павялічыўшы яго на 48 проц. у параўнаньні з папярэднім годам.

VI. Па працы, кадрах і культуры

1. Вызначыць агульны лік рабочых і служачых у 1933 годзе па ўсёй народнай гаспадарцы, кіраўніцтве і культурным будаўніцтве ў 21,3 млн. чалавек. З іх рабочых і служачых буйнай дзяржаўнай, каапэрацыйнай прамысловасьці 6.543 тыс. чалавек супроць 6.416 тыс. чалавек у 1932 г., рабочых і служачых прадпрыемстваў сельскай гаспадаркі 3,6 млн чалавек супроць 4 млн чалавек у 1932 годзе, рабочых і служачых усіх відаў транспарту 2,3 млн чалавек супроць 2,2 млн чал. у 1932 г., па сувязі 300 тыс. чал. супроць 260 тыс. чал у 1932 г., па гандлёвых прадпрыемствах—1,2 млн супроць 1,1 млн чалавек, па аграмаджаным харчаваньні—543 тыс. чал. супроць 530 тыс. чл. у 1932 г., па прадпрыемствах камунальнай гаспадаркі—215 тыс. ачл. супроць 205 тыс. чал. у 1932 г. і па будаўніцтве—2 млн чал. супроць 2,7 млн чал. у 1932 г.

Вызначыць рост заработнай платы для рабочых і служачых па ўсёй народнай гаспадарцы, кіраўніцтве і культурным будаўніцтве ў разьмеры 6,7 проц.

2. Агульны аб'ём затрат на сацыяльна-культурныя патрэбы насельніцтва вызначыць у 11.686 млн руб., што складзе прырост у 20 проц. у параўнаньні з выдаткамі 1932 г., у тым ліку выдаткі на падрыхтоўку кадраў вызначыць у 3.509 млн руб.

3. Гадавы бюджэт сацыяльнага страхаваньня рабочых і служачых вызначыць у 4.431 млн руб.

4. Вызначыць выпуск наступных кантынгентаў. якія заканчваюць навучальныя ўстановы: з вузаў—60,7 тыс. чал., з тэхнікумаў—226,3 тыс. чал., з рабфакаў—94,2 тыс. чал., з школ ФЗВ—527,6 тыс. чал.

VII. Па агульным аб'ёме капітальнага будаўніцтва, народным прыбытку і дзяржаўным бюджэце

1. Вызначыць агульны аб'ём капітальных укладаньняў у аграмаджаны сэктар народнай гаспадаркі ў разьмеры 18 млрд руб. супроць 17.900 млн руб. укладзеных у 1922 годзе.

Зьніжэньне сабекошту чыстага будаўніцтва ўстанавіць ня менш чым на 15 проц. у параўнаньні з фактычным коштам будаўніцтва ў 1932 г.

2. Народны прыбытак СССР вызначыць у разьмеры 51 млрд руб. з тым, каб удзельная вага сацыялістычнага сэктару ў народным прыбытку складала 88,5 проц.

3. Зацьвердзіць дзяржаўны бюджэт па прыбытковай частцы ў 35.011 млн руб. па выдатковай частцы—33.231 млн руб., з перавышэньнем прыбыткаў над выдаткамі на 1.708 млн руб., абавязаўшы ўсе савецкія і гаспадарчыя арганізацыі бязумоўна забясьпечыць:

а) захаваньне найстражэйшай бюджэтнай і крэдытнай дысцыпліны як па прыбытках, так і па выдатках;

б) цьвёрдае правядзеньне гаспразьліку і дагаворнай дысцыпліны між гасорганамі;

в) недапушчэньні якога-б та ні было па-за плянавага будаўніцтва.

Гэты плян—плян першага году другой пяцігодкі, зьяўляецца выражэньнем аграмаднага росту сіл пралетарскай дзяржавы. Ажыцьцяўленьне пастаўленых гэтым плянам задач будзе азначаць далейшы гіганцкі крок уперад у справе пабудовы сацыялізму ў СССР.

Выкананьне пляну 1933 г. немажліва без далейшай упартай барацьбы з рэшткамі варожых клясаў, без рашучай перамогі іх супраціўленьня, прымаючага яшчэ ня рэдка надзвычайна абвостраныя анты-савецкія формы і патрабуючага ўсямернага ўзмацненьня моцы пралетарскай дыктатуры. Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюзу ССР асоба ўказвае ўсім судовым і карным органам на неабходнасьць няўхільнага правядзеньня ў жыцьцё дырэктыў камуністычнай партыі і ўраду СССР аб узмацненьні і ахове дзяржаўнай і грамадзкай уласнасьці, патрабуе ўзмацненьня рэвалюцыйнай пільнасьці і заклікае рабочых і калгасьнікаў да рашучай барацьбы з усімі і ўсякімі спробамі агентаў кляса варожага ворага на заводах, у саўгасах, калгасах і на транспарце псаваць і раскрадваць дзяржаўную і грамадзкую ўласнасьць і тым самым расхістваць асновы новага грамадзкага ладу.

Выкананьне пляну 1933 г. немажліва без правядзеньня на справе цьвёрдай працоўнай дысцыпліны ў прамысловых прадпрыемствах, у калгасах, у дзяржаўных установах, без узмоцненай і сапраўднай напружанай барацьбы за асваеньне новых прадпрыемстваў і новай тэхнікі, без усямернага згуртаваньня вакол рабочае клясы ўсёй масы працоўных гораду і вёскі і разгортваньня сацыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва, без палепшаньня работы ўсіх савецкіх арганізацый пад кіраўніцтвам бальшавіцкай партыі.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюзу ССР настойліва падкрэсьлівае неабходнасьць ва ўсёй практычнай рабоце ўзмацніць увагу да справы сыстэматычнай праверкі выкананьня ўстаноўленых гэтай пастановай заданьняў і асабліва да справы правільнай расстаноўкі і падбору гаспадарчых і тэхнічных кадраў у прадпрыемствах і гасапараце у цэлым.

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюзу ССР заклікае рабочых і працоўных сялян да яшчэ большага ўмацаваньня саюзу рабочае клясы і працоўнага сялянства і да далейшага згуртаваньня сваіх радоў вакол партыі, саветаў і прафсаюзаў, для поўнага выкананьня народна-гаспадарчага пляну 1933 г.—першага году другой пяцігодкі.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР
М. КАЛІНІН.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР
А. ЕНУКІДЗЕ.

Масква. Крэмль.
26 студзеня 1933 г.

Адказны рэдактар П. ШАСТАКОЎ.

КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“ Каса ад 12 г. дню

Ад 25 студзеня замежны мастакі фільм

СКРЫПАЧ З ФЛЁРЭНЦЫІ

Звыш програмы хроніка Саюзкіно

Праўленьне Бабруйскай арцелі „Чырвоны Мэталіст“ абвяшчае

што ў сувязі з пажарам, які здарыўся ў ноч на 22 студзеня 1933 г., у часе якога згарэла страўня, кантора і дакуманты, усе арганізацыі і прыватныя асобы, якія маюць прэтэнзіі і разьлікі да арцелі, павінны прад'явіць камісіі па аднаўленьні спраў арцелі не пазьней **10 лютага 1933 г.**

Пасьля 10 лютага г. г. ніякія прэтэнзіі прымацца ня будуць. Прэтэнзіі і матар'ялы адрасаваць: гор. Бабруйск, вул. Дзяржынскага, арцель «Чырвоны Мэталіст» камісіі па аднаўленьні спраў арцелі.

Менская гарадзкая партызанская камісія

даводзіць да ведама Эльвод, жакты, лазьні, трамп рк і г. д., ад якіх атрымліваюць ільготы был. чырвонагвардзейцы, чырвоныя партызаны, аб тым, што сапраўдным на атрыманьне ільгот лічыцца адзінае па БССР чырвонагвардзейскае і чырвона-партызанскае пасьведчаньне, выданае цэнтральнай партызанскай камісіяй пры ЦВК БССР.

Сакратар Менскай гарадзкой партызанскай камісіі Фільчанка

На падставе пастановы СНК БССР ад 20-І 1933 г. і загадаў па Наркамлегпроме за №№ 21 і 31 ад 13 і 27 студзеня 1933 г.

Беларускае дзяржаўнае аб'яднаньне запалкавай прамысловасьці „БЕЛЗАПАЛКААБ'ЯДНАНЬНЕ“

ліквідуецца

З усімі прэтэнзіямі звярочвацца на працягу двух тыдняў са дня апублікаваньня у ліквідкамісію „Белзапалкааб'яднаньне“ (г. Гомель, Камсамольская, 53)

Ліквідком «Белзапалкааб'яднаньня»

РАБОЧЫ ФАКУЛЬТЭТ ВІЦЕБСКАГА ВЭТІНСТЫТУТУ абвяшчае НАБОР СТУДЭНТАЎ на III курс дзеннага рабфаку

[illegible]

Заявы прыймаюцца да 15 лютага г. г.

[illegible] гор. Віцебск, Лермантаўская, 1, [illegible]

ДЫРЭКЦЫЯ

Аб'ява Менскага гарадзкога фінансавага аддзелу,

25 студзеня 1933 г.

У мэтах точнага вучоту для абкладаньня кароў і коняй у 1933 г мясцовымі падаткамі,

усе прыватныя асобы павінны зарэгістраваць сваіх кароў і коняй да 1-III 1933 г.

у Гарфа (Пляц Волі, 4)

За захаваньне аб'ектаў абкладаньня ад рэгістрацыі прыватныя асобы будуць прыцягнуты да штрафу ў разьмеры да 100 руб.

МЕНГАРФА

УСІМ гаспадарчым арганізацыям, аддзяленьням філіялам Дзяржбанку і Райгарінспэкцыям працы

У СУВЯЗІ з тым, што некаторыя мясцовыя органы банкаў спыняюць водпуск крэдытаў на зарплату некаторым прадпрыемствам, з прычычы адсутнасьці зацьверджаных фондаў заработнай платы

НАРКАМПРАЦЫ БССР І БЕЛКАНТОРА ДЗЯРЖБАНКУ

растлумачваюць, што выплата зарплаты рабочым і служачым вытворчых прадпрыемстваў саўгасаў, МТС і будаўніцтва

за студзень і першую палову лютага 1933 году

павінна рабіцца ў межах фондаў зарплаты, зацьверджаных вышэйгнымі арганізацыямі, для падпарадкаваных ім прадпрыемстваў, саўгасаў, МТС пабудоў і г. д.

У СУВЯЗІ З ГЭТЫМ ПРАПАНУЕЦЦА:

1. Усім рэспубліканскім аб'яднаньням, трэстам і іншым гаспадарчым арганізацыям безадкладна забясьпечыць зацьвярджэньне фондаў зарплаты на студзень і люты месяцы для сваіх прадпрыемстваў, гаспадарак і пабудоў.

2. Мясцовым органам Дзяржбанку і спэцбанкаў, на падставе зацьверджаных фондаў зарплаты, забясьпечыць бесьперашкодную выплату зарплаты.

3. Органам працы прасачыць за сваячасовым выкананьнем гэтае дырэктывы.

Народны Камісар Працы БССР А. БАСКІН
Белкантора Дзяржбанку ФОЛЬДМАН

З-за адсутнасьці крэдыту ў Рагінскага ві/броварнага заводу, Буда-Кашалёўскае аддзяленьне Дзяржбанку

ПРАДАЕ

прывезеную на адрас Рагінскага броварнага заводу

КУКУРУЗУ

у колькасьці 137,5 тон, коштам 10569 руб. 36 кап.

[illegible]

Буда-Кашалёўскае адд. Дзяржбанку

Згублена [illegible]

АБ'ЯВА АБ РЭГІСТРАЦЫІ

Народны Камісарыят Фінансаў БССР 15 студзеня 1933 году на падставе арт. 2-4 палажэньня аб дзяржаўнай рэгістрацыі ад 9-ІІ 1931 году (Зб. Зак. і Загадаў ураду СССР № 8, пастанова 99) зарэгістраваны ў рээстры юрыдычных асоб пад № 128 (сто дваццаць восем)

Беларускі тарфяны саюз прамысловай каапэрацыі „БЕЛТОФПРАМСАЮЗ“

Саюз уваходзіць у сыстэму Белкаапрамсавету

Месца знаходжаньня праўленьня саюзу: гор. Менск, Інтэрнацыянальная 9.

Разьліковы рахунак у Белканторы дзяржбанку № 105|4242

Камсамольскі білет, выд. Менгаркомам на імя Вайсман Х. Н., кв. 2274.

Камсамольскі білет, выд. Менгаркомам на імя Нікальчык В. П., кв. 2275.

Членскі білет, выд. саюзам будаўнікоў на імя Нікальчык В. П., кв. 2276.

Пасьведчаньне аб сканчэньні Чэрвеньскай ШКМ на імя Нікальчык В. П., кв. 2277

Пашпарт, выд. Цадгайскім сельсаветам на імя Скрабагаты А. В., 2278.

Членскі білет, выд. саюзам друкароў на імя Дзявінская В. Н., кв. 2279.

Пасьведчаньне аб сканчэньне Стара-Дарожскай 7-мі годкі на імя Явінская В. Н., кв. 2280.

Пашпарт, выд. Бярэзінскім РВК на імя [illegible]

[illegible]

ПАВЕДАМЛЯЮЦЦА

ўсе загадчыкі клюбаў, дамоў сацкультуры, нардамы, школы, рабачкомы, саўгасы, старшыні калгасаў, вайсковыя арганізацыі

якія знаходзяцца на тэрыторыі Менскага, Заслаўскага, Дзяржынскага, Вузьдзенскага, Лагойскага, Плешчаніцкага, Бягомльскага, Смалявіцкага, Барысаўскага, Бярэзінскага, Талачынскага, Крупскага, Чэрвеньскага, Пухавіцкага раёнаў,

маючыя свае ўласныя кіно-установкі як стацыянарнага тыпу, так і кіно-перасоўкі, што

МЕНДЗЯРЖКІНО ПРЫСТУПІЛА

[illegible]

МЕНСК, САВЕЦКАЯ, 90, МЕНДЗЯРЖКІНО

Друкарня ім. СТАЛІНА